

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

The Evaluation of SWU's General Education Curriculum

โดย

รองศาสตราจารย์พิศมัย

จารุจิตติพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราคม

ทิสูกะ

378.199
พ751ก
ร.2

งานวิจัยนี้ได้รับเงินอุดหนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ปีงบประมาณ 2537

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

378.199

พท๑1ก

ว.2

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

The Evaluation of SWU's General Education Curriculum

โดย

รองศาสตราจารย์พิศมัย

จารุจิตติพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราคม

ทีสุกะ

งานวิจัยนี้ได้รับเงินอุดหนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ปีงบประมาณ 2537
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของคณาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป นิสิตชั้นปีที่ 3 และนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กรุณาให้ข้อมูลและความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์สภาพและประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่จัดสรรงบประมาณรายได้ ปีงบประมาณ 2537 เพื่ออุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้

คณะผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์พิศมัย จารุจิตติพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราคม ทีสุกะ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 259-1822 ภายใน 181,408

ที่ ทม 1001(9)/๑๔๓ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาโครงการวิจัยที่เสนอขอเงินรายได้

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์
0303
วันที่ 15 ก.พ. 2537
เวลา 10-00

ตามที่ รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์ ได้เสนอโครงการวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังฝ่ายวิจัย เพื่อขอทุนสนับสนุนจากเงินรายได้ ประจำปี 2537 ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น บัดนี้ ฝ่ายวิจัย ได้พิจารณาโครงการวิจัยดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และสนับสนุนให้ทำโครงการนี้ในวงเงิน 32,000 บาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้หัวหน้าโครงการไปจัดทำสัญญาเพื่อขอรับเงิน กับฝ่ายวิจัยต่อไป ทั้งนี้ ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านช่วยติดตามผลงานวิจัยที่ได้รับทุนวิจัยไปแล้ว ดำเนินงานให้เสร็จตามกำหนดด้วย จะขอบคุณยิ่ง

สุทัศน์ ยกส้าน

(ศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ยกส้าน)

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย

เรื่อง ตามผล

1. ส่งไปไดตกบ

2. เติบสมทบตัว ๑.ไฟล์ลับ 4 ได้ทราบแล้ว

16 ก.พ. 37

16 ก.พ. 37

แก้ว ๑๑. นิสสัย

17 ก.พ. 37

17 ก.พ. 37

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินสภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปบังคับและประสิทธิผลของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในปีการศึกษา 2534 – 2537 โดยประเมินจากความคิดเห็นของอาจารย์ (ผู้สอน) และนิสิต (ผู้เรียน) ในด้านสภาพการณ์ที่ก่อให้เกิดกระบวนการผลิต ปัจจัยเบื้องต้นที่ถูกนำมาใช้ในกระบวนการผลิต กระบวนการผลิต และองค์ความรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากกระบวนการผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยอาจารย์ 63 คน และนิสิต 120 คน จากคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะพลศึกษา การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิดที่เป็นแบบวัดประเมินค่า การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยการพรรณนา โดยอาศัยสถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า สภาพการจัดหลักสูตร ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการสอนวิชาศึกษาทั่วไป 3 ครั้งขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการว่า ผู้สอนแต่ละรายวิชา ควรมีจำนวนมากกว่า 1 คน ทั้งนี้เพื่อแบ่งเบาภาระงานอาจารย์ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการจัดตารางสอนและเพื่อให้นิสิตได้รับความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย ปัญหาในการจัดหลักสูตร 3 ปัญหาแรก ได้แก่ ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน ปัญหาด้านนิสิต และปัญหาด้านกิจกรรมการสอน ทั้งนี้โดยเสนอให้มีผู้ประสานงานการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป เพื่ออำนวยความสะดวกในการสอน และเพื่อให้การสอนและการประเมินผลมีมาตรฐานเดียวกัน

ในส่วนของสภาพการจัดหลักสูตรในด้านโครงสร้างหลักสูตร คณาจารย์และนิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า จำนวนหน่วยกิต และจำนวนรายวิชาในภาพรวมและส่วนใหญ่ มีความเหมาะสมในระดับดี ทั้งนี้โดยมีเพียงบางกลุ่มวิชาที่มีความเหมาะสมในระดับพอใช้ เนื้อหาสาระของทุกกลุ่มรายวิชา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับดี

ประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ และอยู่ในระดับดีตามความคิดเห็นของนิสิต ทั้งนี้โดยมีระดับประสิทธิผลในระดับพอใช้ในบางรายวิชา

คำสำคัญ

หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

การประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

ประสิทธิผลของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

Abstract

The purposes of this research were to evaluate the circumstance and the effectiveness of the SWU General Education Curriculum operating during the academic year 1991 – 1994. The data used for analyze were the 63 lecturers and 120 students' openions, concerned in several aspects. Two questionnaires were used for data collecting, as well as the techniques and descriptive statistics were used for data analysis.

The results were as follows ;

Almost lectures had more 10 years and more two times experiences in general education teaching. In their openions, each subject needed more than one lecturer in order to get the responsibility sharing, flexibility in teaching planning and students experiences enhancing. Three key problems they indicated, were teaching facilities, student's problems and teaching activities. They also indicated that the co-operator was needed for the G E teaching management to supply the teaching facilities and to create the same standard in teaching and student evaluation.

In the aspect of curriculum management, both lecturers and students openions have shown that the credit and subject quantities were in moderate level as well as the subject contents were according to their objectives.

The curriculum effectivenesses were in moderate and good levels in lecturers' and students' openions, respectively, and were in moderate level for some subjects.

Key words

General Education Curriculum

General Education Curriculum Evaluation

General Education Curriculum Curcumstant

General Education Curriculum Effectiveness

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในปีการศึกษา 2534 - 2537 โดยใช้ข้อมูลความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน และเคยสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป และนิสิตที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2537 ซึ่งมีผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผลการวิจัย

1. สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในปีการศึกษา 2534 - 2537 : ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ

จำนวนผู้สอน

อาจารย์ส่วนใหญ่ที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์สอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า การสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปแต่ละรายวิชาควรมีผู้สอนจำนวนมากกว่า 1 คน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการจัดการสอน เพื่อให้นิสิตได้รับความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย และเพื่อแบ่งเบาภาระงานสอนของอาจารย์ ในขณะที่อาจารย์เพียงส่วนน้อยที่มีความคิดเห็นว่าควรมีผู้สอนในแต่ละวิชาเพียง 1 คน โดยระบุเหตุผลว่าเพื่อให้เกิดความชำนาญเพื่อปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาที่สอน

ปัญหาในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัญหาในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ในด้านต่างๆ รวม 8 ด้าน เรียงตามลำดับของระดับความมากน้อยของปัญหา ดังนี้ 1) ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน 2) ปัญหาด้านนิสิต 3) ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการสอน 4) ปัญหาด้านผู้สอน 5) ปัญหาสื่ออำนวยความสะดวกในการสอน 6) ปัญหาด้านการประเมินผล 7) ปัญหาด้านหลักสูตร และ 8) ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้สอนและผู้ประสานงานการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

อาจารย์กลุ่มตัวอย่างได้ระบุคุณสมบัติทางวิชาการและคุณลักษณะที่เหมาะสมของผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปที่สำคัญ คือ มีความรู้/คุณวุฒิการศึกษาเกี่ยวข้องกับรายวิชาศึกษาทั่วไป และการมีความรู้/ความสามารถ/ทักษะในการสอนนิสิตกลุ่มใหญ่ ทั้งนี้โดยมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่สำคัญ คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี/ประนีประนอม/สามารถประสานงานได้ดี/ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีคุณธรรม/มีความรับผิดชอบ/ตรงต่อเวลา/เต็มใจสอน อาจารย์ส่วนใหญ่ระบุว่า ควรมี

ผู้ประสานงานการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยระบุเหตุผลว่าเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการสอน ทำให้การเรียนการสอนและการประเมินผลมีมาตรฐานเดียวกัน และทำให้ผู้สอนเข้าใจตรงกัน/เน้นเนื้อหาสาระสำคัญเหมือนกัน

2. สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในปีการศึกษา 2534 – 2537 : ด้านโครงสร้างหลักสูตร

ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตและจำนวนรายวิชา

คณาจารย์ทั้ง 4 คณะ มีความคิดเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตและจำนวนรายวิชาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปทุกกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมเพียงพอที่จะสนับสนุนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในระดับดี

นิสิตทั้ง 4 คณะ มีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตของกลุ่มวิชาส่วนใหญ่มีความเหมาะสมเพียงพอที่จะสนับสนุนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับดี ยกเว้นกลุ่มภาษาซึ่งนิสิตทุกคณะมีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับพอใช้

นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชามีความเหมาะสมในระดับดี เพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

นิสิตคณะสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชามีความเหมาะสมในระดับดี เพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มสังคมศาสตร์

นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชามีความเหมาะสมในระดับดี 2 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มมนุษยศาสตร์ และกลุ่มสังคมศาสตร์

นิสิตคณะพลศึกษา มีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชาทุกกลุ่มมีความเหมาะสมในระดับดี ยกเว้นกลุ่มภาษา ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับพอใช้

นิสิตทั้ง 4 คณะ มีความคิดเห็นว่าจำนวนรายวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสมในระดับดี ทั้งโดยรวมทั้งหลักสูตรและแต่ละกลุ่มวิชา ยกเว้นกลุ่มภาษาและกลุ่มวิทยาศาสตร์และคอมพิวเตอร์ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับพอใช้

นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าจำนวนรายวิชาทั้งหลักสูตรและทุกกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมในระดับพอใช้

นิสิตคณะสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าจำนวนรายวิชาของแต่ละกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมในระดับดี 2 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่มพลศึกษา

นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าจำนวนรายวิชา มีความเหมาะสมในระดับดี 3 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่มพลศึกษา

ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

คณาจารย์ทุกคนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชา กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรว่า รายวิชาในหลักสูตรโดยรวมและแต่ละกลุ่มวิชา เนื้อหาสาระของ รายวิชาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับดี รายวิชาที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชาในระดับดี คือ รายวิชา “สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า” และ รายวิชา “คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์” และรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรและรายวิชาในระดับพอใช้ คือ รายวิชา “มนุษย์กับสังคม” และ “วิทยาศาสตร์กับการพัฒนา คุณภาพชีวิต”

นิสิตทั้ง 4 คณะมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาของทุกกลุ่มวิชามีความ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับดี โดยรายวิชา “สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า” มีเนื้อหาสาระสอดคล้องมากที่สุด ในขณะที่รายวิชา “มนุษย์กับสังคม” มีเนื้อหาสาระสอดคล้องใน ระดับต่ำสุดโดยมีความสอดคล้องในระดับพอใช้

3. ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในปีการศึกษา 2534 – 2537

อาจารย์ทั้ง 4 คณะ มีความคิดเห็นว่า การจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไปมีประสิทธิภาพ (บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร) โดยรวมในระดับพอใช้ โดยทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุใน วัตถุประสงค์ในระดับดี เพียง 2 ด้าน คือ “การมีโลกทัศน์กว้างไกล” และ “การมีความสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ”

นิสิตทั้ง 4 คณะ มีความคิดเห็นว่า การจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไปมีประสิทธิภาพ (ทำให้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุในหลักสูตร) โดยรวมอยู่ในระดับดี โดยทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ตามที่ระบุในวัตถุประสงค์ในระดับดี 3 ด้าน คือ “เป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและสามารถคิดอย่างมีเหตุผล” “เป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกล” และ “มีความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ” และมีคุณลักษณะด้านต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละวิชาในระดับดี รวมถึง 20 คุณลักษณะ คิดเป็นร้อยละ 84.48 ของคุณลักษณะทั้งหมด (27 คุณลักษณะ)

ข้อเสนอแนะ

ฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และภาควิชาที่เกี่ยวข้องควรนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดแนวทางการบริหารและดำเนินการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ดังนี้

1. ควรพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับความเหมาะสมของบุคลากรและการบริหารจัดการหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป โดยกำหนดจำนวนผู้สอนในแต่ละรายวิชาให้เหมาะสม ควรมีการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ในด้านองค์ความรู้ และวิธีการจัดการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป การสอนและเทคนิควิธีการวัดและการประเมินผลการเรียนของนิสิตในห้องเรียนขนาดใหญ่ ควรจัดให้มีผู้ประสานงานการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปที่มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ และวิธีการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป และวิธีการสอนและการประเมินผลการเรียนห้องเรียนขนาดใหญ่ ตลอดจนมีความสามารถในการประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรพิจารณาทบทวนปรับเนื้อหาสาระของรายวิชาต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะรายวิชาที่อาจารย์ผู้สอนและนิสิตมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาในระดับพอใช้ ได้แก่ รายวิชามนุษย์กับสังคม และวิชาวิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ในขณะเดียวกัน ควรดำรงและพัฒนาให้รายวิชา “สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า” และรายวิชา “คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์” ให้คงอยู่ต่อไป โดยปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารสำนักหอสมุดหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และพัฒนาการของวิชาการคอมพิวเตอร์

3. ควรนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป โดยพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งในด้านโครงสร้างหลักสูตร บุคลากร และด้านบริหารจัดการหลักสูตร

4. ควรจัดให้มีระบบและกลไกในการบริหารจัดการอาคารสถานที่ให้เหมาะสมและมีความพร้อมในการเรียนการสอนและการสอบวิชาศึกษาทั่วไป

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์	3
กรอบความคิดในการวิจัย	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2537)	5
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	9
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
3 ระเบียบวิธีวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	14
ข้อมูลและแหล่งข้อมูล	14
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	15
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	15
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	15
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 : ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง	18
1.1 อาจารย์	18
1.2 นิสิต	19
ตอนที่ 2 : สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในปีการศึกษา 2534 - 2537	20
2.1 สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป : ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ...	20
2.2 สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป : ด้านโครงสร้างหลักสูตร	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 3 : ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป.....	54
3.1 ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป : ความคิดเห็นของอาจารย์ ...	54
3.2 ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป : ความคิดเห็นของนิสิต.....	56
 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	73
อภิปรายผล.....	76
ข้อเสนอแนะ	77
 บรรณานุกรม	79
 ภาคผนวก	80
 ผู้วิจัย	93

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนรายวิชา รายชื่อและจำนวนหน่วยกิต และวัตถุประสงค์ของแต่ละรายวิชา	7
2 ประสบการณ์ในการทำงานและการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปของอาจารย์ผู้ตอบ แบบสอบถามแยกตามคณะ.....	18
3 ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตกลุ่มตัวอย่าง.....	20
4 จำนวนผู้สอนที่เหมาะสมในการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปแยกตามประสบการณ์ การสอนและการทำงานในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของอาจารย์.....	21
5 เหตุผลของการกำหนดจำนวนผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปแยกตามคณะของอาจารย์ ผู้ตอบแบบสอบถาม	22
6 ปัญหาในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปบังคับในด้านต่าง ๆ แยกตามคณะของ อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม	24
7 คุณสมบัติ/คุณลักษณะของผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ แยกตามคณะ ของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม	28
8 ความจำเป็นของผู้ประสานงานกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปแยกตามความคิดเห็น ของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคณะ.....	30
9 ความจำเป็นของผู้ประสานงานกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปแยกตามความคิดเห็น ของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคณะ.....	31
10 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (หลักสูตร พ.ศ. 2534)	32
11 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการปรับและไม่ปรับจำนวนหน่วยกิตของ หลักสูตรศึกษาทั่วไป พ.ศ. 2534	33
12 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (หลักสูตร พ.ศ. 2534)	34
13 ค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แยกตามความคิดเห็นของนิสิตแต่ละคณะ	35
14 ค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแยกตามความคิดเห็นของนิสิต แยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ.....	36

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 ค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมของจำนวนรายวิชา เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (พ.ศ. 2534) แยกตามความคิดเห็นของ นิสิตแต่ละคณะ.....	39
16 ค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมของจำนวนรายวิชา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (พ.ศ. 2534) ตามความคิดเห็นของนิสิต แยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ.....	40
17 ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของกลุ่มรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วิชาศึกษาทั่วไป พ.ศ. 2534.....	42
18 ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วิชาศึกษาทั่วไป พ.ศ. 2534.....	43
19 ค่าเฉลี่ยของระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร แยกตามความคิดเห็นของนิสิตแต่ละคณะ	45
20 ค่าเฉลี่ยระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากลุ่มภาษากับวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนิสิตแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ	47
21 ค่าเฉลี่ยระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากลุ่มมนุษยศาสตร์กับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนิสิตแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ	49
22 ค่าเฉลี่ยระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากลุ่มสังคมศาสตร์กับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนิสิตแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ	50
23 ค่าเฉลี่ยระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากลุ่มวิทยาศาสตร์กับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนิสิตแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ	51
24 ค่าเฉลี่ยระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากลุ่มพลศึกษา กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนิสิตแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ	53
25 การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (พ.ศ. 2534) ในระหว่างปี การศึกษา 2534 – 2537	54
26 ค่าเฉลี่ยของระดับประสิทธิผลโดยรวมของการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป (ทำให้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุในหลักสูตร) ตามความคิดเห็นของนิสิตแต่ละคณะ	56

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
27 ค่าเฉลี่ยของระดับประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (ทำให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะตามที่ระบุในหลักสูตร) แต่ละคุณลักษณะ ตามความคิดเห็นของนิสิต แยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ.....	57
28 ค่าเฉลี่ยของระดับประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป (ทำให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะตามที่ระบุ) ในแต่ละรายวิชา แยกตามความคิดเห็นของนิสิตแต่ละคณะ ..	60
29 ค่าเฉลี่ยของระดับประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (ทำให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะตามที่ระบุ) ในแต่ละคุณลักษณะ แยกตามความคิดเห็นของนิสิต แยกตาม คณะ ชั้นปี และเพศ	64

บัญชีภาพประกอบ

ตาราง	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย	4
2 แสดงการประเมินผลการดำเนินงานตาม IPOO Model.....	10

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้กำหนดให้นิสิตที่ศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ต้องเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับในกลุ่มวิชาต่าง ๆ รวม 32 – 33 หน่วยกิต โดยแยกออกเป็น กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์ 10 หน่วยกิต กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 6 – 7 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาพลศึกษา 4 หน่วยกิต ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ให้นิสิตเป็นผู้มีคุณลักษณะดังนี้ 1) เป็นผู้มีความสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร 2) เป็นผู้มีความสุนทรีย์อารมณ์ 3) เป็นผู้มีความรักความสามัคคีกับสังคม 4) เป็นผู้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ 5) เป็นผู้มีความสามารถและสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ 6) เป็นผู้มีความจริงใจและสามารถคิดอย่างมีเหตุผล และ 7) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์และจริยธรรม (หลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2534) และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยได้จัดสัมมนาเพื่อปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาทั่วไป ในวันที่ 14 – 18 กันยายน 2531 ผลจากการสัมมนาดังกล่าวทำให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่วไปได้ชัดเจนในรูปของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ตลอดจนกำหนดวิชาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป็นโครงสร้างของวิชาที่ยึดหลักบูรณาการ ซึ่งเป็นหลักที่ผสมผสานศาสตร์สาขาต่าง ๆ ให้เป็นระบบ (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. 2535) พร้อมทั้งได้มอบหมายให้ภาควิชาต่าง ๆ ทำการผลิตเอกสารประกอบการเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป ให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละรายวิชา และได้นำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 มาจนถึงปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2537)

ในขณะนี้ (ปีการศึกษา 2537) นิสิตที่ต้องเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ ได้ศึกษารายวิชาดังกล่าวครบถ้วนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยแล้ว และกำลังศึกษาชั้นเรียนปีที่ 3 และปีที่ 4 จึงเป็นกลุ่มที่สามารถแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมสมบูรณ์ กอปรกับได้มีผลการประชุมสัมมนาหลายครั้งชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปยังมีปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะปัญหาในด้านความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร และปัญหาการประเมินผล ดังนั้น จึงนับเป็นเวลาอันสมควรที่จะมีการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไปอย่างเป็นระบบว่าได้ดำเนินการโดยบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ สภาพการดำเนินงานด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมระดับใด มีปัญหาอุปสรรคที่ควรนำมาปรับปรุงแก้ไขหรือไม่อย่างไร ที่สำคัญคือองค์ความรู้ที่เกิดจากวิชาศึกษาทั่วไปนั้น ได้เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่ผู้เรียนหรือไม่อย่างไร มากน้อยแค่ไหน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ และประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ปีการศึกษา 2534) ในปีการศึกษา 2534 – 2537 โดยประเมินจากทัศนะ/ความคิดเห็นของผู้สอน (อาจารย์) และ ผู้เรียน (นิสิต) ในด้านสภาพการณ์ที่ก่อให้เกิดกระบวนการผลิต ปัจจัยเบื้องต้นที่ถูกนำมาใช้ใน กระบวนการผลิต กระบวนการผลิตและองค์ความรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากกระบวนการผลิต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี) ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพราะผลการวิจัยได้แสดงถึงข้อดีและข้อบกพร่องขององค์ประกอบและ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ ซึ่งจะเป็ข้อมูลสำคัญสำหรับผู้บริหารหลักสูตรในการตัดสินใจที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งสิ่งที่ดี ปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่บกพร่อง และเพิ่มเติม สิ่งที่ดี เพื่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และให้องค์ความรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการดำรงชีวิต

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1.1 อาจารย์ที่เคยสอนหรือกำลังสอนในปีการศึกษา 2537 ในรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.2 นิสิตระดับปริญญาตรีที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ ที่กำลัง ศึกษาในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปีการศึกษา 2537

2. รายวิชาศึกษาทั่วไปที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ ประกอบด้วย รายวิชากลุ่มภาษา กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และกลุ่ม พลศึกษา (ตามการจำแนกของ ISCED) ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปฉบับปีการศึกษา 2534 ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2534 – 2537

3. ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตเกี่ยวกับสภาพการจัด หลักสูตร และประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534)

นิยามศัพท์

1. **หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป** หมายถึง หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ปีการศึกษา 2534) ประกอบด้วย 5 กลุ่ม ดังนี้

1) **รายวิชากลุ่มภาษา** ประกอบด้วย “รายวิชาภาษาไทย” ได้แก่ รายวิชาทักษะทางภาษา 1 (ทย 101) ทักษะทางภาษา 2 (ทย 102) และ “รายวิชาภาษาต่างประเทศ” ได้แก่ รายวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อก 101) ภาษาฝรั่งเศส 1 (ฝศ 101) ภาษาฝรั่งเศส 2 (ฝศ 102) ภาษาเยอรมัน 1 (ยม 101) และภาษาเยอรมัน 2 (ยม 102)

2) **รายวิชากลุ่มมนุษยศาสตร์** ประกอบด้วย รายวิชาสารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า (บร 101) มนุษย์กับความงาม (มน 101) และมนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม (มน 102)

3) **รายวิชากลุ่มสังคมศาสตร์** ประกอบด้วย รายวิชามนุษย์กับอารยธรรม (สศ 101) มนุษย์กับสังคม (สศ 102) และมนุษย์กับโลกปัจจุบัน (สศ 103)

4) **รายวิชากลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์** ประกอบด้วย รายวิชาคณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (คณ 101) คอมพิวเตอร์และการประมวลผลข้อมูล (คพ 101) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม (วท 101) และวิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (วท 102)

5) **รายวิชากลุ่มพลศึกษา** ประกอบด้วย รายวิชา การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต (พล 101) และรายวิชาเลือกอีก 1 วิชา

2. **สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป** หมายถึง สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ซึ่งครอบคลุมด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ และด้านโครงสร้างหลักสูตร

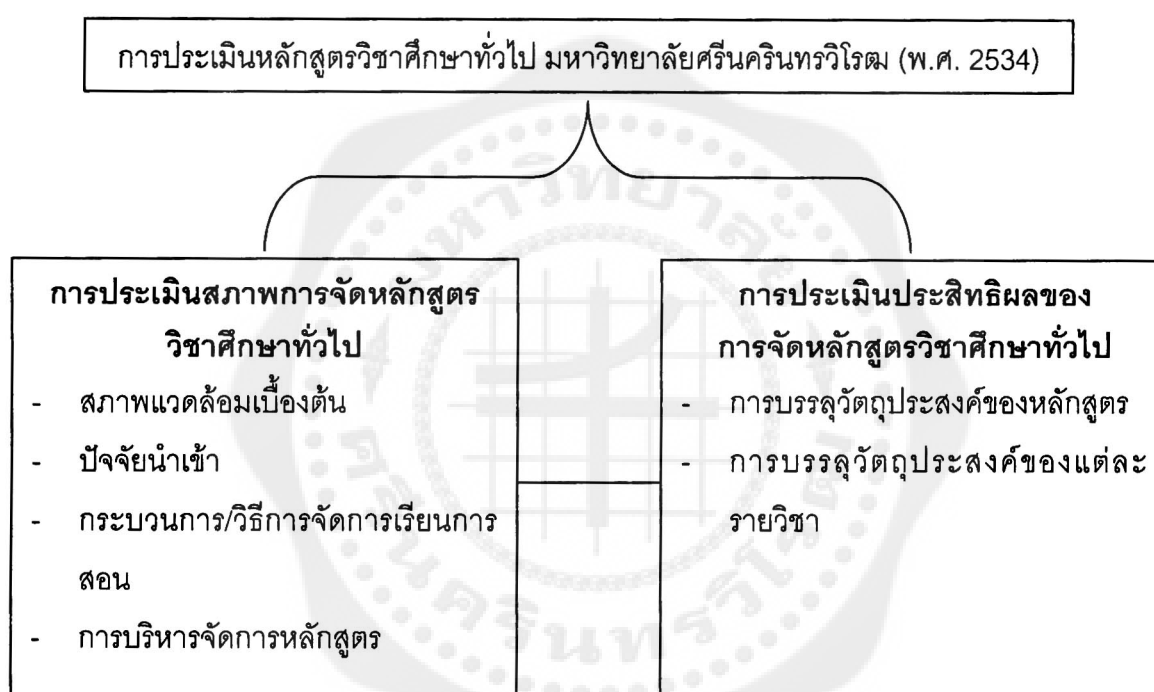
2.1 **ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ** พิจารณาจาก จำนวนผู้สอน ปัญหาในการจัดหลักสูตร และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้สอน และผู้ประสานงานการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

2.2 **ด้านโครงสร้างหลักสูตร** พิจารณาจากความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตและจำนวนรายวิชา ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และของรายวิชา

3. **ประสิทธิผลของการจัดหลักสูตร** หมายถึง การบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือวัตถุประสงค์ของรายวิชา โดยพิจารณาจากระดับความสามารถที่การจัดหลักสูตรทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุในหลักสูตร และในแต่ละรายวิชา

กรอบความคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้กระทำโดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลทางการศึกษาของสตัฟเฟิลบีม ซึ่งมีหลักการว่าการประเมินผลการจัดการศึกษาจะต้องครอบคลุมทั้งในด้านสภาพแวดล้อมเบื้องต้น ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษา โดยกำหนดเป็นกรอบความคิดในการประเมินการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 : กรอบความคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ.2534)

ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนรายวิชาศึกษาทั่วไป รายชื่อและจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป แต่วัตถุประสงค์ของแต่ละรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายวิชาศึกษาทั่วไปที่กำหนดในหลักสูตรปี 2534 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตมีพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ รวม 7 ด้าน คือ เป็นผู้มีความสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นผู้มีความสุจริต เป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกล เป็นผู้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้มีความรับผิดชอบและสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ เป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและสามารถคิดอย่างมีเหตุผล และเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยของแต่ละด้าน ดังนี้ (ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2534)

วัตถุประสงค์ของการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปี 2534 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้กำหนดไว้ว่า การเรียนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ทำให้บัณฑิตมีพฤติกรรมดังต่อไปนี้

- เป็นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร : สามารถสื่อสารภาษาไทยได้อย่างดี และสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้
- เป็นผู้มีความสุจริต : มีอารมณ์อันประณีตละเอียดอ่อน เข้าใจความหมายและเห็นคุณค่าของศิลปะที่มีต่อชีวิตและสังคม เข้าใจความหมายของดนตรีที่มีต่อชีวิตและสังคม เข้าใจความหมายและเห็นคุณค่าของวรรณกรรมที่มีต่อชีวิตและสังคม
- เป็นผู้มีความโลกทัศน์กว้างไกล : เข้าใจปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมของไทยและของโลก เข้าใจและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมและอารยธรรมของไทยและชาติอื่น ๆ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

- เป็นผู้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิต โลกและจักรวาล เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน เข้าใจการสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน

- เป็นผู้มีความสมรรถภาพและสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ : สามารถเสริมสร้างรักษาสมรรถภาพและสุขภาพ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพกายและจิต

- เป็นผู้รู้ความจริงและสามารถคิดอย่างมีเหตุผล : สามารถตั้งคำถามและแสวงหาความจริงด้วยตนเองได้ สามารถคิดและเชื่อมโยงสิ่งที่คิดได้อย่างมีเหตุผล สามารถวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้ สามารถคิดและแก้ปัญหาด้วยการแสวงหาทางเลือกและตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม สามารถเลือกและสังเคราะห์ข่าวสารและข้อมูลเพื่อใช้อย่างเหมาะสม กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เรียนรู้อยู่เสมอ

- เป็นผู้มีความคุณธรรมและจริยธรรม : รู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น เชื่อมมั่นในตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้ สามารถตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตของตนเองได้ มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตน มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการทำผิด ประพฤติตนให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีอุดมการณ์ที่จะพัฒนาสังคม

2. จำนวนรายวิชา รายชื่อและจำนวนหน่วยกิต และวัตถุประสงค์ของแต่ละรายวิชาศึกษาทั่วไป

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้กำหนดรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับหลักสูตรปีการศึกษา 2534 โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มภาษา กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มสังคมศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ และกลุ่มพลศึกษา โดยมีรายวิชา จำนวนหน่วยกิต และวัตถุประสงค์ของแต่ละรายวิชา ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนรายวิชา รายชื่อและจำนวนหน่วยกิต และวัตถุประสงค์ของแต่ละรายวิชา

กลุ่มวิชา / ชื่อรายวิชา : จำนวนหน่วยกิต	วัตถุประสงค์ของรายวิชา
กลุ่มภาษา	
1. ทักษะทางภาษา 1 (ทย 101) : 2 (2-0)	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น
2. ทักษะทางภาษา 2 (ทย 102) : 2 (2-0)	
3. ภาษาอังกฤษ 1 (อก 101) : 3 (3-0)	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการสื่อสาร ด้วยภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ หรือภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาเยอรมัน) ได้ดียิ่งขึ้น
4. ภาษาอังกฤษ 2 (อก 102) : 3 (3-0)	
5. ภาษาฝรั่งเศส 1 (ฝศ 101) : 3 (2-2)	
6. ภาษาฝรั่งเศส 2 (ฝศ 102) : 3 (2-2)	
7. ภาษาเยอรมัน 1 (ยม 101) : 3 (2-2)	
8. ภาษาเยอรมัน 2 (ยม 102) : 3 (2-2)	
กลุ่มมนุษยศาสตร์	
9. สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า (ปร 101) : 2 (2-0)	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าได้ดียิ่งขึ้น
10. มนุษย์กับความงาม (มน 101) : 2 (2-0)	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และเป็นผู้มีสุนทรียารมณ์ในด้านศิลปะดนตรีและวรรณกรรม
11. มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม (มน 102) : 2 (2-0)	- เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ เข้าใจและเป็นผู้มีพฤติกรรมใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม
กลุ่มสังคมศาสตร์	
12. มนุษย์กับอารยธรรม (สค 101) : 2 (2-0)	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมและอารยธรรมของไทยและชาติอื่น ๆ

ตาราง 1 (ต่อ)

กลุ่มวิชา / ชื่อรายวิชา : จำนวนหน่วยกิต	วัตถุประสงค์ของรายวิชา
13. มนุษย์กับสังคม (สค 102) : 2 (2-0)	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งเข้าใจปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมของไทยและของโลก
14. มนุษย์กับโลกปัจจุบัน (สค 103) : 2 (2-0)	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจความสำคัญของกระบวนการจัดการทางธุรกิจในสังคมปัจจุบัน
กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	
15. คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (คณ 101) : 2 (2-0) (เฉพาะหลักสูตร ศศ.บ.)	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถในการสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น
16. คอมพิวเตอร์และการประมวลผลข้อมูล (คพ 101) : 3 (3-1)	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถในการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์
17. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม (วท 101) : 2 (2-0)	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถในการปรับตัวได้อย่างเหมาะสมในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อมที่มีชีวิต โลกและจักรวาล และการมีความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับเทคโนโลยีประจำวัน
18. วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (วท 102) : 3 (3-1)	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้

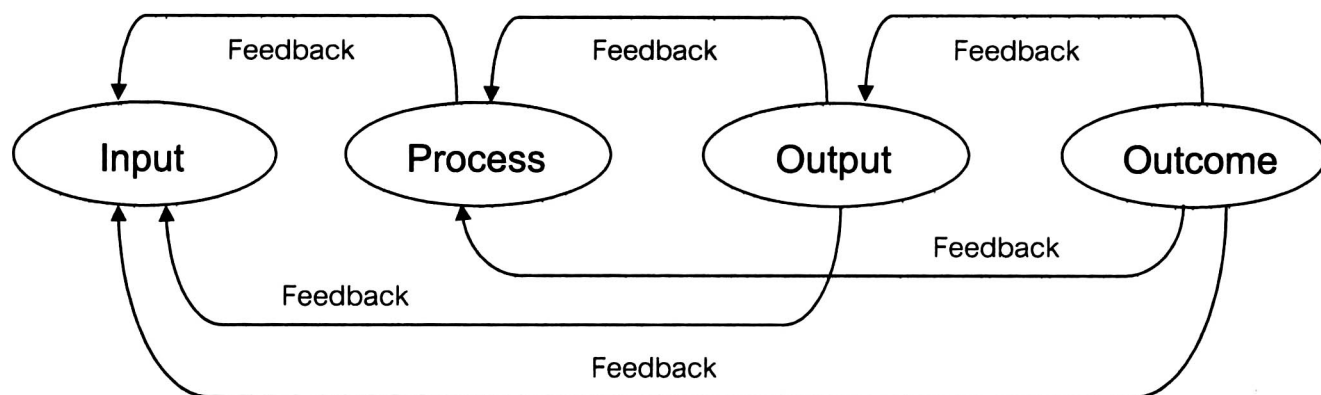
ตาราง 1 (ต่อ)

กลุ่มวิชา / ชื่อรายวิชา : จำนวนหน่วยกิต	วัตถุประสงค์ของรายวิชา
กลุ่มพลศึกษา	
19. การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต (พล 101) : 2 (2-0)	- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และ ความสามารถในการเสริมสร้าง รักษาสมรรถภาพ
20. รายวิชาพลศึกษา 2 หน่วยกิต	และสุขภาพ ทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ
รวมทุกกลุ่มวิชา 32 – 33 หน่วยกิต	

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินการจัดหลักสูตร

นักการศึกษาและนักวัดประเมินผลการศึกษา อาทิ ครอนบัค (Cronbach) สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และโพรวัส (Provus) (Worthen and Sanders. 1973) ได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับบทบาทของการประเมินผลทางการศึกษา โดยเฉพาะการประเมินการจัดหลักสูตรว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้จัดหลักสูตรจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมินคุณภาพของผลดำเนินงานการจัดการศึกษาอย่างสม่ำเสมอตามโอกาสที่เหมาะสม เพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง หรือสร้างเสริมความเข้มแข็งของการจัดการศึกษา เพื่อให้ผลการดำเนินงานมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด โดยครอนบัค (Cronbach) (Worthen and Sanders. 1973) ได้เสนอแนวทางในการประเมินโครงการการศึกษาว่าจะต้องครอบคลุม 4 ด้านคือ ด้านการศึกษา กระบวนการดำเนินงานของโครงการหรือกระบวนการดำเนินการเรียนการสอน ด้านความสามารถของผู้เรียน ด้านทัศนคติของผู้เรียน และด้านการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

แนวทางในการประเมินคุณภาพของการดำเนินงานมีหลายแนวทาง ที่นิยมคือ การประเมินตนเองโดยบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การประเมินดังกล่าวมักจะมีลักษณะเป็นการประเมินเชิงระบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการประเมินย้อนกลับ (Feedback) ไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา ปัจจัยการนำเข้า กระบวนการของระบบการดำเนินงานและพัฒนาคุณภาพของผลผลิต ซึ่งนิยมเรียกกันโดยย่อว่า IPOO Model ดังสรุปในภาพประกอบ 2

ที่มา : ประยุกต์จาก Worthen Blaine R. Sanders James R. 1973

ภาพประกอบ 2 : แสดงการประเมินผลการดำเนินงานตาม IPOO Model

ครอนบัค (Cronbach), สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam), Criven และ Stake (Worthen and Sanders. 1973) ได้เสนอให้มีการประเมินการจัดการศึกษาได้หลายช่วงเวลา คือการประเมินในช่วงเวลาที่ 1 เป็นการประเมินคุณภาพของปัจจัยการนำเข้าก่อนดำเนินการจัดการเรียนการสอน ซึ่งกระทำโดยการประเมินหลักสูตร ประเมินผู้สอน ประเมินสถานที่เรียน และประเมินอุปกรณ์การเรียนการสอน การประเมินในช่วงเวลาที่ 2 เป็นการประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งกระทำโดยการประเมินวิธีการสอน วิธีการฝึกปฏิบัติ วิธีการจัดกิจกรรม วิธีการจัดและประเมินผลการเรียน วิธีการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนการบริหารหลักสูตร การประเมินทั้ง 2 ช่วงเวลาดังกล่าว นิยมเรียกกันว่า Formative evaluation ผลการประเมินจะชี้ให้เห็นข้อดี ข้อบกพร่อง ปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงานของแต่ละขั้นตอนต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น การประเมินในช่วงเวลาที่ 3 เป็นการประเมินผลเมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งครอบคลุมด้านการประเมินประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน การประเมินในช่วงเวลาที่ 3 นี้ นิยมเรียกกันว่า Summative evaluation ผลการประเมินจะชี้ให้เห็นคุณภาพของผลดำเนินงาน ข้อดี ข้อบกพร่อง ปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงานทั้งในภาพรวมและในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มดำเนินงานจนกระทั่งเสร็จสิ้นการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานครั้งต่อไป หรือเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจว่าจะยกเลิกหรือดำเนินงานต่อไป การประเมินมักดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญนอก การประเมินประสิทธิผลของการดำเนินงานในช่วงเวลาที่ 3 ส่วนใหญ่นิยมประเมินผลการดำเนินงานทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยการประเมินว่าผลการดำเนินการได้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ คือผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละ

รุ่นมีจำนวนและคุณลักษณะตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือไม่ ส่วนการประเมินในช่วงเวลาที่ 4 เป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาและปฏิบัติงานแล้ว เพื่อประเมินผลว่าการจัดการศึกษาหรือบัณฑิตระดับต่าง ๆ ได้ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะที่สามารถปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ระดับใด สถาบันการศึกษาควรปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา อาจกระทำโดยการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งประเมินโดยผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่นิยมกระทำในวันปริญญา หรือกระทำโดยให้ผู้บัณฑิตเป็นผู้ประเมิน ซึ่งส่วนใหญ่นิยมกระทำโดยการวัดระดับความพึงพอใจของผู้บัณฑิตต่อคุณลักษณะของบัณฑิตในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หรือในด้านต่าง ๆ ตามที่ผู้บัณฑิตประสงค์ที่จะประเมิน

การประเมินผลการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในครั้งนี้กระทำโดยมุ่งเน้นการประเมินในช่วงเวลาที่ 1 และช่วงเวลาที่ 2 ที่เรียกว่า Formative evaluation

แนวคิดหรือรูปแบบที่นำมาใช้เป็นหลักในการประเมินครั้งนี้ คือรูปแบบการประเมินที่เรียกว่า “รูปแบบการประเมินชิปปี้” (CIPP model) ของสตฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ซึ่งมีแนวคิดโดยย่อ ดังนี้

สตฟเฟิลบีม (Stufflebeam, Daniel L. 1973 : 128-149) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า หมายถึง การกำหนดข้อมูล การจัดทำข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลที่มีประโยชน์สำหรับการตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ สตฟเฟิลบีมได้เสนอรูปแบบการประเมินซึ่งเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในชื่อว่า CIPP model (Context-input-Process-Product model) ซึ่งประกอบด้วย การประเมินสถานะแวดล้อม การประเมินปัจจัยเบื้องต้น การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต

การประเมินสถานะแวดล้อม (Context evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักการและเหตุผล เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ การประเมินส่วนนี้จะช่วยอธิบายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ปรากฏจริง เงื่อนไขที่เป็นจริง และเงื่อนไขที่ต้องการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดหาข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจวิธีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การประเมินส่วนนี้จะช่วยอธิบายเกี่ยวกับความสามารถของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ยุทธวิธีที่ใช้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ตลอดจนวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานยุทธวิธีที่เลือกแล้ว และแผนแบบต่าง ๆ ที่นำมาใช้

การประเมินกระบวนการ (Process evaluation) เป็นการประเมินที่เกิดขึ้นเมื่อการวางแผนโครงการได้รับการยอมรับแล้ว และการดำเนินตามแผนกำลังเริ่มต้น การประเมินกระบวนการมี

ความสำคัญในการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้รับผิดชอบและผู้ดำเนินการทุกขั้นตอนการประเมิน การประเมินส่วนนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อหาข้อบกพร่องของโครงการ ในระหว่างที่มีการปฏิบัติการหรือดำเนินงาน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการดำเนินโครงการ และเพื่อนำเสนอข้อมูลเพื่อการตัดสินใจโครงการ

การประเมินผลผลิต (Product evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดและแปลผลสิ่งที่ได้รับ ทั้งในกรณีที่สิ้นสุดโครงการ และประเมินผลที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินโครงการ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารเรื่อง “ผลการประเมินวิชาศึกษาทั่วไป” (สำเริง บุญเรืองรัตน์ และคณะ. 2535) ซึ่งเป็นเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป” ในวันที่ 24 – 25 มีนาคม 2535 ณ โรงแรมหินสอยน้ำใส จังหวัดระยอง สรุปความได้ว่า จากการประเมินความเห็นของนิสิตต่อประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไปโดยภาพรวมทุกรายวิชา รวม 12 ประเด็น พบว่านิสิตส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 61 ของผู้ตอบทั้งหมด ให้คะแนนประเด็นต่าง ๆ เกือบทุกประเด็นในระดับมาก – มากที่สุด มีเพียงบางประเด็นที่นิสิตให้คะแนนในระดับมาก – มากที่สุด ในระดับที่ต่ำกว่าร้อยละ 61 ซึ่งได้แก่ประเด็นที่เกี่ยวกับ “ความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ” “ผลของเนื้อหาในเอกสารประกอบการเรียนต่อพฤติกรรมนิสิต” และ “ความยุติธรรมในการวัดผล” ที่น่าสังเกตคือมีนิสิตที่ให้คะแนนในระดับมาก – มากที่สุด ในประเด็นของ “ความเหมาะสมของอุปกรณ์การสอน” เพียงร้อยละ 47.7

ผลการประเมินได้นำเสนอความเห็นทั้งทางบวกและทางลบ โดยแยกเป็นรายวิชาในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม ในส่วนของความเห็นทางลบพบว่ามีกรณีที่ความเห็นอยู่ในระดับสูงในหลายประเด็นและในหลายรายวิชา ประเด็นที่สำคัญได้แก่ “เนื้อหาวิชามีความหลากหลายไม่สัมพันธ์กัน ไม่ได้ประโยชน์ ยาก ไม่มีสาระ มากและกว้างเกินไป ไม่กลมกลืน” “อาจารย์ผู้สอนมีมากเกินไป และขาดความร่วมมือกัน ไม่มีความรู้ความสามารถ สอนไม่ตรงกับหนังสือ” “การจัดการสอนไม่เหมาะสม น่าเบื่อ” และ “การวัดผลยังไม่เหมาะสม”

ความเห็นในทางลบส่วนใหญ่เป็นประเด็นปัญหาที่ผู้เกี่ยวข้องในระดับภาควิชา ระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัยได้นำไปพิจารณาแก้ไข ปรับปรุง ทั้งในรูปแบบของการปฏิบัติการโดยตรงในชั้นเรียนด้วยวิธีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาวิชา วิธีการสอน และการวัดผลในชั้นเรียน และในรูปแบบของการประชุมเชิงปฏิบัติการ อาทิ “การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป” ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวันสังคมศาสตร์ เมื่อวันที่

20 สิงหาคม 2535 และการประชุมทางวิชาการ โดยฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป” ในวันที่ 30 ตุลาคม 2536

การประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในครั้งนี้ จึงครอบคลุมประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งในส่วนของปัญหาด้านหลักสูตร ปัญหาด้านนิสิต ปัญหาด้านผู้สอน ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียน และปัญหาด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1.1 อาจารย์ที่เคยสอนหรือกำลังสอนในปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2537) ในรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.2 นิสิตระดับปริญญาตรีที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปีการศึกษา 2537

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 นิสิตปริญญาตรีที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 หรือชั้นปีที่ 4 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะพลศึกษา คณะละ 30 คน รวม 120 คน

2.2 อาจารย์ที่เคยสอนหรือกำลังสอนในปีการศึกษา 2537 ในรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 63 คน ประกอบด้วย อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ 9 คน คณะสังคมศาสตร์ 28 คน คณะวิทยาศาสตร์ 20 คน และคณะพลศึกษา 6 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กระทำโดยการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มอาจารย์ทุกคนที่สอน หรือกำลังสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป และแจกแบบสอบถามแก่นิสิตชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ทุกคนที่กำลังศึกษารายวิชาศึกษาทั่วไป แล้วคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งได้จำนวนอาจารย์กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 63 คน และนิสิตกลุ่มตัวอย่างรวม 120 คน

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตที่ศึกษาในชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 เกี่ยวกับสภาพการจัดหลักสูตรและประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในช่วงปีการศึกษา 2534 – 2537

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

แบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 : เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ข้อคำถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด

ตอนที่ 2 : เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปบังคับในช่วงปีการศึกษา 2534 – 2537 ในด้านโครงสร้างหลักสูตร ข้อคำถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด

ตอนที่ 3 : เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป ข้อคำถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและเป็นแบบวัดประเมินค่า (Rating Scale)

แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามนิสิตแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 : เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ข้อคำถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด

ตอนที่ 2 : เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในช่วงปีการศึกษา 2534 – 2537 ในด้านโครงสร้างหลักสูตร ข้อคำถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดที่เป็นแบบวัดประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 : เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ข้อคำถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด และเป็นแบบวัดประเมินค่า (Rating Scale)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มอาจารย์ กระทำโดยการส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ผู้สอนโดยตรงทุกคน โดยใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลประมาณ 3 เดือน
2. การจัดเก็บข้อมูลจากนิสิต กระทำโดยการส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างผ่านอาจารย์ผู้สอน โดยใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลในปีการศึกษา 2537 ใช้เวลาประมาณ 3 เดือน

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล กระทำโดยการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของแบบสอบถาม จัดระบบข้อมูล และประมวลผลข้อมูล พร้อมทั้งคำนวณหาค่าสถิติบรรยาย

2. การวิเคราะห์ข้อมูล กระทำโดยการพรรณนาข้อมูล โดยการนำเสนอด้วยตาราง และสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

3. เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีการวัดด้วยการวัดประเมินค่า (Rating Scale) กระทำโดยมีเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของค่าคะแนนของระดับความเหมาะสม ระดับความสอดคล้อง และระดับการบรรลุวัตถุประสงค์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย

แปลความหมาย

- 1.00 – 1.50 : เหมาะสม หรือสอดคล้อง หรือบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับน้อยที่สุด (ต้องปรับปรุง)
- 1.51 – 2.00 : เหมาะสม หรือสอดคล้อง หรือบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับน้อย (ควรปรับปรุง)
- 2.01 – 2.50 : เหมาะสม หรือสอดคล้อง หรือบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับพอใช้
- 2.51 – 3.00 : เหมาะสม หรือสอดคล้อง หรือบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับมาก (ดี)
- 3.01 – 4.00 : เหมาะสม หรือสอดคล้อง หรือบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับมากที่สุด (ดีมาก)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

1.1 อาจารย์

1.2 นิสิต

ตอนที่ 2 สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในช่วงปีการศึกษา 2534 – 2537

2.1 สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป : ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ

2.1.1 จำนวนผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

2.1.2 ปัญหาในการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป

2.1.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้สอนและผู้ประสานงานการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

2.2 สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป : ด้านโครงสร้างหลักสูตร

2.2.1 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิต และจำนวนรายวิชาตามความคิดเห็นของอาจารย์

2.2.2 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิต และจำนวนรายวิชาตามความคิดเห็นของนิสิต

2.2.3 ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของอาจารย์

2.2.4 ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของนิสิต

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป

3.1 ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป : ความคิดเห็นของอาจารย์

3.2 ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป : ความคิดเห็นของนิสิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

1.1 อาจารย์

คณาจารย์กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวนรวมทั้งหมด 63 คน สังกัดคณะมนุษยศาสตร์ 9 คน คณะสังคมศาสตร์ 28 คน คณะวิทยาศาสตร์ 20 คน และคณะพลศึกษา 6 คน คณาจารย์กลุ่มตัวอย่างโดยรวมส่วนใหญ่ร้อยละ 79.37 มีประสบการณ์การทำงานในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป โดยมีอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานไม่เกิน 10 ปี เพียงร้อยละ 20.63 อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 41.27) มีประสบการณ์การทำงาน 21-30 ปี ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.19) มีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 77.08 และไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 97.92 ของอาจารย์ทั้งหมดที่มีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป ดังข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 ประสบการณ์ในการทำงานและการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม
แยกตามคณะ

ประสบการณ์	คณะ				
	หน่วย : คน (ร้อยละ)				
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา	รวม
ประสบการณ์การทำงานใน มศว					
1 – 10 ปี	2 (22.22)	3 (50.00)	3 (15.00)	3 (50.00)	13 (20.63)
11 – 20 ปี	3 (33.33)	3 (50.00)	2 (10.00)	3 (50.00)	19 (30.16)
21 – 30 ปี	4 (44.45)	-	10 (50.00)	-	26 (41.27)
> 30 ปี	-	-	5 (25.00)	-	5 (7.94)
รวม	9 (100)	6 (100)	20 (100)	6 (100)	63 (100)

ตาราง 2 (ต่อ)

หน่วย : คน (ร้อยละ)

ประสบการณ์	คณะ				
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา	รวม
ประสบการณ์ในการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป					
เคยสอน (76.19)	8 (88.86)	19 (67.86)	15 (75.00)	6 (100)	48 (100) (76.19)
1 ครั้ง	-	-	1 (5.00)	-	1 (2.08) (1.59)
2 ครั้ง	3 (33.33)	5 (17.86)	1 (5.00)	1 (16.67)	10 (20.84) (15.87)
≥ 3 ครั้ง	5 (55.56)	14 (50.00)	13 (65.00)	5 (83.33)	37 (77.08) (58.73)
ไม่เคยสอน (23.81)	1 (11.11)	9 (32.14)	5 (25.00)	-	15 (23.81)
รวม (100)	9 (100)	28 (100)	20 (100)	6 (100)	63 (100)

1.2 นิสิต

นิสิตกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวนรวมทั้งหมด 120 คน สังกัดคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะพลศึกษา คณะละ 30 คน โดยเป็นผู้ที่มีเพศชาย หญิง และกำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ดังข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตกลุ่มตัวอย่าง

หน่วย : คน

ชั้นปี/เพศ	คณะ				รวม
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา	
ชั้นปีที่ 3	23	15	11	10	59
เพศชาย	8	5	5	10	29
เพศหญิง	15	10	6	-	31
ชั้นปีที่ 4	7	15	19	20	61
เพศชาย	3	4	8	12	27
เพศหญิง	4	11	11	8	34
รวม	30	30	30	30	120

ตอนที่ 2 สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในปีการศึกษา 2534 – 2537

อาจารย์และนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (ปีการศึกษา 2534) ในปีการศึกษา 2537 ทั้งในส่วนของปัจจัยนำเข้า กระบวนการจัดการเรียนสอน และการบริหารจัดการหลักสูตร โดยสรุปแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

2.1 สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป : ตามความคิดเห็นของอาจารย์

การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งที่เป็นประสบการณ์ในการทำงานและความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ได้สรุปแยกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ จำนวนผู้สอนที่เหมาะสม ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน คุณสมบัติ/คุณลักษณะของผู้สอน และความจำเป็นและเหตุผลในการมีผู้ประสานงานกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ

2.1.1 จำนวนผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 88.89 (56 คน) มีความคิดเห็นว่าการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปควรมีอาจารย์สอนในแต่ละรายวิชามากกว่า 1 คน ทั้งนี้โดยเป็นความคิดเห็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.67) ของผู้ที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.84) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ดังข้อมูลในตาราง 4 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากมีความเห็นว่าผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปควรมีจำนวนมากกว่า 1 คน อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่มีความคิดเห็นว่าการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปควรมีอาจารย์สอนในแต่ละรายวิชามากกว่า 1 คน โดยระบุเหตุผลว่า เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการจัดตารางสอน (ร้อยละ 35) เพื่อให้นิสิตได้รับความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย (ร้อยละ 28.33)

และเพื่อแบ่งเบาภาระงานของอาจารย์ (ร้อยละ 26.67) ตามลำดับ ในขณะที่อาจารย์ส่วนใหญ่ที่มีความคิดเห็นว่าควรมีผู้สอนในแต่ละรายวิชาเพียง 1 คน ได้ระบุเหตุผลว่า เพื่อให้เกิดความชำนาญ/ปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาที่สอน ดังข้อมูลในตาราง 5

ตาราง 4 จำนวนผู้สอนที่เหมาะสมในการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปแยกตามประสบการณ์การสอนและการทำงานในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของอาจารย์

ประสบการณ์	จำนวนผู้สอนที่เหมาะสม	
	1 คน	> 1 คน
ประสบการณ์การสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป		
ไม่เคยสอนและเคยสอน 1 ครั้ง	2 (2.52)	14 (22.22)
เคยสอนมากกว่า 1 ครั้ง	5 (7.94)	42 (66.67)
ประสบการณ์การทำงานในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ		
1 – 10 ปี	1 (1.59)	12 (19.05)
≥ 20 ปี	6 (9.52)	44 (69.84)
รวม	7 (11.11)	56 (88.86)

ตาราง 5 เหตุผลของการกำหนดจำนวนผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปแยกตามคณะของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม

หน่วย : ความถี่ (ร้อยละ)

เหตุผล	คณะ				
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา	รวม
เหตุผลของการกำหนดจำนวนผู้สอนรายวิชาละ 1 คน (n = 7 คน)					
1. เพื่อลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาที่สอน	-	2 (33.33)	-	-	2 (33.33)
2. เพื่อให้เกิดความชำนาญ/ปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น	-	4 (66.67)	-	-	4 (66.67)
รวม	-	6 (100)	-	-	6 (100)
เหตุผลของการกำหนดจำนวนผู้สอนมากกว่า 1 คน (n = 56)					
1. เพื่อแบ่งเบาภาระงานของอาจารย์	2 (20.00)	8 (36.36)	4 (18.18)	2 (33.33)	16 (26.67)
2. เพื่อความยืดหยุ่นในการจัดตารางสอน	3 (30.00)	6 (27.27)	11 (50.00)	1 (16.67)	21 (35.00)
3. เพื่อให้บัณฑิตได้รับความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย	2 (20.00)	8 (36.36)	5 (22.73)	2 (33.33)	17 (28.33)
4. เพื่อให้การสอนน่าสนใจ/ไม่น่าเบื่อ	3 (30.00)	-	2 (9.09)	1 (16.67)	6 (10.00)
รวม	10 (100)	22 (100)	22 (100)	6 (100)	60 (100)

หมายเหตุ : กลุ่มตัวอย่างสามารถระบุเหตุผลได้ 2 ข้อ

2.1.2 ปัญหาในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัญหาในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในด้านต่าง ๆ รวม 8 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านหลักสูตร ปัญหาด้านนิสิต ด้านผู้สอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวกในการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียน และด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน ดังแสดงในตาราง 6

ปัญหาที่อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าปัญหาในการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน (ร้อยละ 24.89) รองลงมา เป็นปัญหาด้านนิสิต (ร้อยละ 18.67) ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการสอน (ร้อยละ 14.67) ปัญหาด้านผู้สอน (ร้อยละ 12.89) ปัญหาด้านการวัดและการประเมินผล (ร้อยละ 11.11) ปัญหาด้านหลักสูตร (ร้อยละ 9.78) และปัญหาด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (ร้อยละ 8.00) ตามลำดับ

ปัญหาด้านหลักสูตร ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับรายวิชาต่าง ๆ มีเนื้อหาหนัก (ร้อยละ 40.91) และมีเนื้อหาไม่เชื่อมโยงกัน (ร้อยละ 36.36) ปัญหาอื่น ๆ ที่สำคัญ คือ เนื้อหาบางรายวิชาไม่ครอบคลุมสาระสำคัญของหลักสูตร และบางรายวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับรายวิชาเอก

ปัญหาด้านนิสิต ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการมีนิสิตจำนวนมากเกินไป (ร้อยละ 45.24) และนิสิตขาดระเบียบวินัย / เข้าห้องเรียนสาย / ออกจากห้องเรียนก่อนเวลาเลิกเรียน (ร้อยละ 42.86) ปัญหาอื่น ๆ คือ นิสิตแต่ละคนมีความรู้พื้นฐานต่างกันมากเกินไปทำให้สอนยาก และนิสิตไม่สนใจเรียน / ไม่ให้ความสำคัญของรายวิชาศึกษาทั่วไป

ปัญหาด้านผู้สอน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดการวางแผนการสอนร่วมกัน ทำให้การสอนไม่เชื่อมโยง (ร้อยละ 41.38) อาจารย์บางท่านขาดทักษะในการสอน / ไม่เต็มใจที่จะสอน (ร้อยละ 41.38) นอกจากนี้ยังพบว่าอาจารย์บางท่านไม่เตรียมการสอน (ร้อยละ 17.24)

ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน เป็นปัญหาที่ถูกระบุมากที่สุด โดยส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านความไม่เพียงพอ / ไม่เหมาะสมของอุปกรณ์การสอนและโสตทัศนต่าง ๆ (ร้อยละ 46.43) สถานที่ / ห้องเรียนไม่เหมาะสม (ร้อยละ 41.07) ปัญหาอื่น ๆ คือ สถานที่ / ห้องสอบไม่เหมาะสม / ไม่เพียงพอ และขาดเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ กระทำได้ยากเนื่องจากนิสิตมีจำนวนมาก (ร้อยละ 51.52) ปัญหาอื่น ๆ คือ มีเวลาน้อยเกินไปในการจัดกิจกรรม กิจกรรมกลุ่มมีคุณภาพต่างกันขึ้นอยู่กับประธาน / กรรมการกลุ่ม และขาดการประสานงานในการจัดกิจกรรม

ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับวัดและการประเมินผลขึ้นอยู่กับกรรมการประสานงาน (ร้อยละ 32.00) และการวัดผลและการประเมินไม่ครอบคลุมทุกด้าน (ร้อยละ 32.00) การคุมสอบไม่มีประสิทธิภาพ เพราะนิสิตมีจำนวนมาก / ผู้คุมสอบมีจำนวนน้อย / ห้องสอบไม่เหมาะสม (ร้อยละ 24.00) ปัญหาอื่น ๆ คือ ผลการประเมินแตกต่างกันมาก เนื่องจากนิสิตอยู่คนละชั้นปี / คนละคณะ และข้อสอบไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของรายวิชา

ปัญหาด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ที่อาจารย์ประสบมี 2 ด้าน คือ ขาดการประสานงานระหว่างผู้สอน ทำให้ผู้สอนเข้าใจไม่ตรงกัน (ร้อยละ 55.56) และขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป (ร้อยละ 44.44)

ตาราง 6 ปัญหาในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปบังคับในด้านต่าง ๆ แยกตามคณะของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม

หน่วย : ความถี่ (ร้อยละ)

ปัญหา	คณะ				รวม
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา	
ปัญหาด้านหลักสูตร					
1. เนื้อหาซ้ำซ้อนกับรายวิชาเอก	-	-	2 (28.57)	-	2 (9.09)
2. เนื้อหามาก	1 (100)	4 (30.77)	4 (57.14)	-	9 (40.91)
3. เนื้อหาไม่เชื่อมโยงกัน	-	7 (53.85)	1 (14.29)	-	3 (13.64)
4. เนื้อหาไม่ครอบคลุมสาระสำคัญของหลักสูตร	-	2 (15.38)	-	1 (100.00)	3 (13.64)
รวม	1 (100)	13 (100)	7 (100)	1 (100)	22 (9.78) (100)
ปัญหาด้านนิสิต					
1. นิสิตขาดระเบียบวินัย / เข้าห้องเรียนสาย / ออกจากห้องเรียนก่อนเวลาเลิกเรียน	1 (25.00)	8 (44.44)	8 (42.10)	1 (100.00)	18 (42.86)
2. นิสิตไม่สนใจเรียน / ไม่ให้ความสำคัญของรายวิชาศึกษาทั่วไป	1 (25.00)	3 (16.67)	5 (26.32)	-	1 (2.38)
3. นิสิตมีจำนวนมากเกินไป	-	2 (11.11)	3 (15.79)	-	19 (45.24)

ตาราง 6 (ต่อ)

หน่วย : ความถี่ (ร้อยละ)

ปัญหา	คณะ				
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา	รวม
4. นิสิตแต่ละคณะมีความรู้พื้นฐานต่างกันมากเกินไป ทำให้สอนยาก	2 (50.00)	5 (27.78)	3 (18.79)	-	4 (9.52)
รวม	4 (100)	18 (100)	19 (100)	1 (100)	42 (18.67) (100)
ด้านผู้สอน					
1. ขาดการวางแผนการสอนร่วมกันทำให้การสอนไม่เชื่อมโยงกัน	-	10 (55.56)	-	2 (50.00)	12 (41.38)
2. อาจารย์บางท่านไม่เตรียมการสอน	-	2 (11.11)	1 (14.29)	5 (50.00)	5 (17.24)
3. อาจารย์บางท่านขาดทักษะในการสอนไม่เต็มใจที่จะสอน	-	6 (33.33)	6 (85.71)	-	12 (41.38)
รวม	-	18 (100)	7 (100)	4 (100)	29 (12.89) (100)
ด้านสื่ออำนวยความสะดวกในการสอน					
1. อุปกรณ์การสอน/สื่อทัศนไม่เพียงพอ/ไม่เหมาะสม	4 (50.00)	9 (40.91)	10 (55.56)	3 (37.50)	26 (46.43)
2. สถานที่/ห้องเรียนไม่เหมาะสม	4 (50.00)	8 (36.36)	7 (38.89)	4 (50.00)	23 (41.07)
3. ขาดเจ้าหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก	-	4 (18.18)	-	-	4 (7.14)

ตาราง 6 (ต่อ)

หน่วย : ความถี่ (ร้อยละ)

ปัญหา	คณะ				
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา	รวม
4. สถานที่/ห้องสอบไม่เหมาะสมและไม่เพียงพอ	-	1 (4.55)	1 (5.55)	1 (12.50)	3 (5.36)
รวม	8 (100)	22 (100)	18 (100)	8 (100)	56 (24.89) (100)
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
1. ขาดการประสานงานในการจัดกิจกรรม	-	1 (5.88)	1 (8.33)	1 (33.33)	3 (9.09)
2. กิจกรรมกลุ่มมีคุณภาพต่างกัน/ขึ้นอยู่กับประสาน/กรรมการกลุ่ม	-	1 (5.88)	4 (33.33)	-	5 (15.15)
3. การจัดกิจกรรมไม่เหมาะสมเนื่องจากอาจารย์ขาดทักษะ	-	2 (11.76)	-	-	2 (6.06)
4. การจัดกิจกรรมทำได้ยากเนื่องจากนิสิตมีจำนวนมาก	1 (100.00)	8 (47.00)	7 (58.33)	1 (33.33)	17 (51.52)
5. เวลาร่นเกินไปสำหรับการจัดกิจกรรม	-	5 (29.41)	-	1 (33.33)	6 (18.18)
รวม	1 (100)	17 (100)	12 (100)	3 (100)	33 (14.67) (100)
ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน					
1. การวัดและประเมินผลขึ้นอยู่กับกรรมการประสานงาน	-	6 (60.00)	2 (16.67)	-	8 (32.00)
2. การวัดและการประเมินผลไม่ครอบคลุมทุกด้าน	1 (50.00)	1 (10.00)	6 (50.00)	-	6 (32.00)

ตาราง 6 (ต่อ)

หน่วย : ความถี่ (ร้อยละ)

ปัญหา	คณะ				รวม
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา	
3. ข้อสอบมีครอบคลุมวัตถุ ประสงค์ของรายวิชา	-	1 (10)	-	-	1 (4.00)
4. ผลการประเมินแตกต่างกัน มากเนื่องจากนิสิตอยู่คนละ ชั้นปี/คนละคณะ	-	2 (20.00)	-	-	2 (8.00)
5. การคุมสอบไม่มีประสิทธิภาพ เพราะนิสิตมีจำนวนมาก/ ผู้คุมสอบมีจำนวนน้อย/ ห้องสอบไม่เหมาะสม	1 (50.00)	-	4 (33.33)	1 (100)	6 (24.00)
ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร					
1. ขาดการประสานงานระหว่าง ผู้สอน	1 (100.00)	5 (62.50)	2 (40.00)	2 (50.00)	10 (55.56)
2. ขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบ การบริหารจัดการเรียนการ สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป	-	3 (37.50)	3 (60.00)	2 (50.00)	8 (44.44)
รวม	5 (100)	8 (100)	4 (100)	1 (100)	18 (8.00) (100)

หมายเหตุ : กลุ่มตัวอย่างสามารถระบุปัญหาในแต่ละด้านได้คนละ 2 ข้อ

2.1.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้สอนและผู้ประสานงานการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

อาจารย์กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นและมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณสมบัติ / คุณสมบัติของผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป และความจำเป็นและเหตุผลในการมีผู้ประสานงานกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ ดังนี้

2.1.3.1 คุณสมบัติ/คุณลักษณะของผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุคุณสมบัติทางวิชาการและด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เหมาะสมของผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับในด้านต่าง ๆ ดังข้อมูลในตาราง 7

คุณสมบัติด้านวิชาการที่ถูกระบุมากที่สุดว่าผู้สอนต้องมี คือ การมีความรู้/คุณวุฒิการศึกษาเกี่ยวข้องกับรายวิชาศึกษาทั่วไป (ร้อยละ 44.00) และการมีความรู้/ความสามารถ/ทักษะในการสอนนิสิตกลุ่มใหญ่ (ร้อยละ 44.00) รองลงมาคือ การมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป (ร้อยละ 12.00)

คุณสมบัติส่วนบุคคลที่ถูกระบุมากที่สุดว่าเป็นคุณสมบัติของผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี/ประนีประนอม/สามารถประสานงานได้ดี/ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (ร้อยละ 46.81) รองลงมา คือ การมีคุณธรรม/มีความรับผิดชอบ/ตรงต่อเวลา/เต็มใจสอน (ร้อยละ 29.66) การมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี (ร้อยละ 12.77) การมีเหตุผล/คิดแบบวิทยาศาสตร์/มีวุฒิภาวะสูง (ร้อยละ 6.38) และการสนใจข่าวสาร/กระตือรือร้น/ปรับปรุงการสอนให้ทันสมัยเสมอ (ร้อยละ 6.38) ตามลำดับ

ตาราง 7 คุณสมบัติ/คุณลักษณะของผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ แยกตามคณะของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม

หน่วย : ความถี่ (ร้อยละ)

คุณสมบัติของผู้สอน	คณะ				
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา	รวม
คุณสมบัติด้านวิชาการ					
1. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป	2 (20.00)	1 (4.00)	4 (13.34)	2 (20.00)	9 (12.00)
2. มีความรู้/วุฒิการศึกษาเกี่ยวกับรายวิชาศึกษาทั่วไป	3 (30.00)	12 (48.00)	13 (43.33)	5 (50.00)	33 (44.00)
3. มีความรู้/ความสามารถ/ทักษะในการสอนนิสิตกลุ่มใหญ่ ๆ	5 (50.00)	12 (48.00)	13 (43.33)	3 (30.00)	33 (44.00)
รวม	10 (100)	25 (100)	30 (100)	10 (100)	75 (100)

ตาราง 7 (ต่อ)

หน่วย : ความถี่ (ร้อยละ)

คุณสมบัติของผู้สอน	คณะ				
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา	รวม
คุณสมบัติส่วนบุคคล					
1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี	-	2	4	-	6
		(11.76)	(18.18)		(12.77)
2. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี/ประนี ประนอม/สามารถประสาน งานได้ดี/ฟังความคิดเห็นผู้อื่น	1	7	10	4	22
	(100)	(41.18)	(45.45)	(57.14)	(46.81)
3. มีคุณธรรม/มีความรับผิดชอบ/ตรงต่อเวลา/เต็มใจสอน	-	5	6	2	13
		(29.41)	(27.27)	(28.57)	(29.66)
4. มีเหตุผล/คิดแบบวิทยาศาสตร์/ มีวุฒิภาวะสูง	-	1	1	1	3
		(5.88)	(14.29)	(14.29)	(6.68)
5. สนใจข่าวสาร/กระตือรือร้น/ ปรับปรุงการสอนให้ทันสมัยเสมอ	-	2	1	-	6
		(11.76)	(4.55)		(6.38)
รวม	1	17	22	7	
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)

หมายเหตุ : ผู้ตอบแบบสอบถามระบุเหตุผลได้คนละ 2 เหตุผล

2.1.3.2 ความจำเป็นและเหตุผลในการมีผู้ประสานงานกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.95) มีความคิดเห็นว่าจำเป็นต้องมีผู้ประสานงานกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป ในขณะที่มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 19.05) ที่มีความคิดเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีผู้ประสานงาน (ตาราง 8) โดยมีเหตุผลแตกต่างกันตามความคิดเห็นของอาจารย์แต่ละคนดังข้อมูลในตาราง 9

เหตุผลที่ถูกระบุมากที่สุดเพื่อสนับสนุนความจำเป็นในการมีผู้ประสานงานกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป คือ ช่วยอำนวยความสะดวกในการสอน (ร้อยละ 46.00) รองลงมา คือ ทำให้การเรียนการสอนและการประเมินผลมีมาตรฐานเดียวกัน (ร้อยละ 30.00) และทำให้ผู้สอนเข้าใจตรงกัน/เน้นสาระสำคัญเหมือนกัน (ร้อยละ 24.00) ตามลำดับ

เหตุผลที่ถูกระบุเพื่อสนับสนุนความไม่จำเป็นในการมีผู้ประสานงานกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป มี 2 ประการ คือ ควรเป็นหน้าที่ของหัวหน้าภาควิชาที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 58.33) และผู้สอนสามารถประสานงานกันเองได้ (ร้อยละ 41.67)

ตาราง 8 ความจำเป็นของผู้ประสานงานกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปแยกตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคณะ

หน่วย : ความถี่ (ร้อยละ)

ความจำเป็นของการมี ผู้ประสานงาน	คณะ				
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา	รวม
จำเป็น	6 (6.67)	24 (85.71)	16 (80.00)	5 (83.33)	51 (80.95)
ไม่จำเป็น	3 (33.33)	4 (14.29)	4 (20.00)	1 (16.67)	12 (19.05)
รวม	9 (100)	28 (100)	20 (100)	6 (100)	63 (100)

ตาราง 9 ความจำเป็นของผู้ประสานงานกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปแยกตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคณะ

หน่วย : ความถี่ (ร้อยละ)

ความจำเป็นและเหตุผล	คณะ				
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา	รวม
จำเป็น เพราะ (n = 51 คน)					
1. ทำให้ผู้สอนเข้าใจตรงกัน/ เน้นสาระสำคัญเหมือนกัน	3 (50.00)	6 (26.09)	3 (18.75)	-	12 (24.00)
2. ช่วยอำนวยความสะดวกใน การสอน	-	13 (56.52)	7 (43.75)	3 (60.00)	23 (46.00)
3. ทำให้การเรียนการสอนและ การประเมินผลมีมาตรฐาน เดียวกัน	3 (50.00)	4 (17.39)	6 (37.50)	2 (40.00)	15 (30.00)
รวม	6 (100)	23 (100)	16 (100)	5 (100)	50 (100)
ไม่จำเป็น เพราะ (n = 51 คน)					
1. ควรเป็นหน้าที่ของหัวหน้า ภาควิชาที่เกี่ยวข้อง	2 (66.67)	3 (75.00)	2 (50.00)	-	7 (58.33)
2. ผู้สอนสามารถประสานงาน กันเองได้	1 (33.33)	1 (25.00)	2 (50.00)	1 (100)	5 (41.67)
รวม	3 (100)	4 (100)	4 (100)	1 (100)	12 (100)

2.2 สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป : ด้านโครงสร้างหลักสูตร

อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตและจำนวนรายวิชาของโครงสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปดังข้อมูลที่น่าสนใจในตาราง 10 และตาราง 11

2.2.1 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตและจำนวนรายวิชา : ตามความคิดเห็นของอาจารย์

คณาจารย์กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตร พ.ศ. 2534 ทั้งในระดับรวม (32 – 33 หน่วยกิต) และแต่ละกลุ่มสาขามีความเหมาะสมเพียงพอที่จะสนับสนุนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในระดับดี (ตาราง 10) โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมรวมเท่ากับ 2.730 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.49) ที่มีความคิดเห็นว่าไม่ควรปรับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป (ตาราง 11) ทั้งนี้โดยอาจารย์ที่มีความคิดเห็นว่าควรปรับปรุงจำนวนหน่วยกิตได้ระบุให้มีการปรับปรุงที่ควรพิจารณา คือ การลดจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชา เพิ่มจำนวนหน่วยกิตรายวิชาภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์

1) ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป

คณาจารย์กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในการสนับสนุนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป และความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับและไม่ปรับจำนวนหน่วยกิต ดังข้อมูลในตาราง 10 และตาราง 11

ตาราง 10 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (หลักสูตร พ.ศ. 2534)

รายวิชาศึกษาทั่วไป (จำนวนหน่วยกิต)	ความถี่ของค่าคะแนน (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย ของ ค่าคะแนน	ระดับ ความ คิดเห็น
	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน		
1. รายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ (32 – 33 หน่วยกิต)	7 (11.11)	10 (15.87)	39 (61.91)	7 (11.11)	2.730	ดี
2. รายวิชากลุ่มภาษา (10 หน่วยกิต)	8 (12.70)	10 (15.87)	36 (57.14)	9 (14.29)	2.730	ดี
3. รายวิชากลุ่มมนุษยศาสตร์ (6 หน่วยกิต)	3 (4.76)	11 (17.46)	40 (63.49)	9 (14.29)	2.873	ดี

ตาราง 10 (ต่อ)

รายวิชาศึกษาทั่วไป (จำนวนหน่วยกิต)	ความถี่ของค่าคะแนน (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย ของ ค่าคะแนน	ระดับ ความ คิดเห็น
	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน		
4. รายวิชากลุ่มสังคมศาสตร์ (6 หน่วยกิต)	5 (7.94)	14 (22.22)	36 (57.14)	8 (12.70)	2.746	ดี
5. รายวิชากลุ่มวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (6 – 7 หน่วยกิต)	4 (6.35)	12 (19.05)	40 (63.49)	7 (11.11)	2.794	ดี
6. รายวิชากลุ่มพลศึกษา (4 หน่วยกิต)	3 (4.76)	15 (23.81)	38 (60.32)	7 (11.11)	2.777	ดี

หมายเหตุ: เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 : ต้องปรับปรุง, 1.51 – 2.00 :

ควรปรับปรุง, 2.01 – 2.50 : พอใช้, 2.51 – 3.00 : ดี และ 3.01 – 4.00 : ดีมาก

ตาราง 11 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการปรับและไม่ปรับจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรศึกษา
ทั่วไป พ.ศ. 2534

ความคิดเห็น	จำนวนอาจารย์ (คน)	ร้อยละ
ควรปรับจำนวนหน่วยกิต	23	36.51
1. ควรลดจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป	7	11.11
2. ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตรายวิชาภาษาอังกฤษ และ คอมพิวเตอร์	3	4.76
3. ควรปรับทั้งหลักสูตร	2	3.18
4. ควรปรับเล็กน้อย	4	6.35
5. ไม่ระบุ	7	11.11
ไม่ควรปรับจำนวนหน่วยกิต	40	63.49
รวม	63	100.00

2) ความเหมาะสมของจำนวนรายวิชาศึกษาทั่วไป

คณาจารย์กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า จำนวนรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตร พ.ศ. 2534 ทั้งในระดับรวม (14 รายวิชา) และแต่ละกลุ่มรายวิชา มีความเหมาะสมเพียงพอที่จะสนับสนุนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ในระดับดี (ตาราง 12) โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมรวมเท่ากับ 2.795

ตาราง 12 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (หลักสูตร พ.ศ. 2534)

(n = 44)

รายวิชาศึกษาทั่วไป (จำนวนหน่วยกิต)	ความถี่ของค่าคะแนน (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย ของ ค่าคะแนน	ระดับ ความ คิดเห็น
	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน		
1. รายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ (14 รายวิชา)	2 (4.55)	12 (27.27)	23 (52.27)	7 (15.91)	2.795	ดี
2. รายวิชากลุ่มภาษา (4 รายวิชา)	2 (4.55)	7 (15.91)	28 (63.63)	7 (15.91)	2.909	ดี
3. รายวิชากลุ่มมนุษยศาสตร์ (3 รายวิชา)	3 (6.82)	8 (18.18)	27 (61.36)	6 (13.64)	2.818	ดี
4. รายวิชากลุ่มสังคมศาสตร์ (3 รายวิชา)	3 (6.82)	10 (22.73)	24 (54.54)	7 (15.91)	2.795	ดี
5. รายวิชากลุ่มวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (2 รายวิชา)	3 (6.82)	12 (27.27)	22 (50.00)	7 (15.91)	2.750	ดี
6. รายวิชากลุ่มพลศึกษา (2 รายวิชา)	1 (2.27)	10 (22.73)	24 (54.54)	9 (20.46)	2.932	ดี

หมายเหตุ : จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็น เท่ากับ 44 คน

2.2.2 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตและจำนวนรายวิชา : ตามความคิดเห็นของนิสิต (ตาราง 13 และตาราง 14)

1) ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป

นิสิตกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 คณะ มีความเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตร พ.ศ. 2534 โดยรวมทั้งหลักสูตรและแต่ละกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมเพียงพอที่จะสนับสนุนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในระดับดี ($\bar{X} = 2.718$) ยกเว้นกลุ่มภาษาซึ่งนิสิตทุกคณะมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.325$) ดังข้อมูลในตาราง 13

เมื่อพิจารณาแยกแต่ละคณะ พบว่า นิสิตคณะมนุษยศาสตร์มีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมในระดับดี เพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ($\bar{X} = 2.57$) นิสิตคณะสังคมศาสตร์มีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมในระดับดีเพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มสังคมศาสตร์ ($\bar{X} = 2.73$) นิสิตคณะวิทยาศาสตร์มีความคิดเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมในระดับดี 2 กลุ่ม รายวิชา คือ กลุ่มมนุษยศาสตร์ ($\bar{X} = 2.70$) และกลุ่มสังคมศาสตร์ ($\bar{X} = 2.63$) ในขณะที่นิสิตคณะพลศึกษา มีความเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตของทุกกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมในระดับดี เกือบทุกกลุ่มวิชา ยกเว้นกลุ่มภาษา ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.43$) ดังข้อมูลในตาราง 13

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แยกตามความคิดเห็นของนิสิตแต่ละคณะ

จำนวนหน่วยกิตของแต่ละ กลุ่มรายวิชา	คณะที่นิสิตสังกัด				เฉลี่ยรวม	ระดับ ความ เหมาะสม
	มนุษย- ศาสตร์	สังคม- ศาสตร์	วิทยา- ศาสตร์	พล- ศึกษา		
1. รายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ รวม 32 – 33 หน่วยกิต	2.67	2.70	2.73	2.77	2.718	ดี
2. รายวิชากลุ่มภาษา รวม 10 หน่วยกิต	2.07	2.30	2.50	2.43	2.325	พอใช้
3. รายวิชากลุ่มมนุษยศาสตร์ รวม 6 หน่วยกิต	2.57	2.63	2.70	2.67	2.642	ดี
4. รายวิชากลุ่มสังคมศาสตร์ รวม 6 หน่วยกิต	2.50	2.73	2.63	2.73	2.647	ดี

ตาราง 13 (ต่อ)

จำนวนหน่วยกิตของแต่ละ กลุ่มรายวิชา	คณะที่นิสิตสังกัด				เฉลี่ยรวม	ระดับ ความ เหมาะสม
	มนุษย- ศาสตร์	สังคม- ศาสตร์	วิทยา- ศาสตร์	พล- ศึกษา		
5. รายวิชากลุ่มวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ รวม 6 – 7 หน่วยกิต	2.43	2.53	2.40	2.67	2.507	ดี
6. รายวิชากลุ่มพลศึกษา รวม 4 หน่วยกิต	2.30	2.73	2.50	2.73	2.565	ดี

เมื่อพิจารณาความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของนิสิตแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ ในภาพรวมและภายในกลุ่มวิชา พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันบ้าง โดยมีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมระดับดี ดังข้อมูลในตาราง 14

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแยกตามความคิดเห็นของนิสิต แยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
จำนวนหน่วยกิตทั้งหลักสูตร (32 – 33 หน่วยกิต)				
ชั้นปีศึกษา				
ปีที่ 3	2.65	2.87	2.78	2.50
ปีที่ 4	2.71	2.53	2.71	2.86
เพศ				
ชาย	2.64	2.89	2.92	2.77
หญิง	2.68	2.62	2.59	2.75
รวม	2.67	2.70	2.73	2.77

ตาราง 14 (ต่อ)

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
จำนวนหน่วยกิตรายวิชากลุ่มภาษา (10 หน่วยกิต)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.09	2.47	2.56	2.38
ปีที่ 4	2.00	2.13	2.48	2.45
เพศ				
ชาย	1.55	2.22	2.62	2.41
หญิง	2.37	2.33	2.41	2.50
รวม	2.07	2.30	2.50	2.43
จำนวนหน่วยกิตรายวิชากลุ่มมนุษยศาสตร์ (10 หน่วยกิต)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.57	2.47	2.78	2.75
ปีที่ 4	2.57	2.80	2.67	2.64
เพศ				
ชาย	2.36	2.56	3.00	2.77
หญิง	2.68	2.67	2.47	2.38
รวม	2.57	2.63	2.70	2.67
จำนวนหน่วยกิตรายวิชาสายวิชาสังคมศาสตร์ (6 หน่วยกิต)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.48	2.67	2.67	2.75
ปีที่ 4	2.57	2.80	2.62	2.73
เพศ				
ชาย	2.55	2.67	2.77	2.82
หญิง	2.47	2.76	2.53	2.50
รวม	2.50	2.73	2.63	2.73

ตาราง 14 (ต่อ)

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
จำนวนหน่วยกิตรายวิชารายวิชากลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (6 – 7 หน่วยกิต)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.35	2.53	2.11	3.00
ปีที่ 4	2.71	2.53	2.52	2.55
เพศ				
ชาย	2.27	2.78	2.69	2.68
หญิง	2.53	2.43	2.18	2.63
รวม	2.43	2.53	2.40	2.67
จำนวนหน่วยกิตรายวิชากลุ่มพลศึกษา (4 หน่วยกิต)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.30	2.67	2.44	2.88
ปีที่ 4	2.29	2.80	2.52	2.68
เพศ				
ชาย	2.36	2.67	2.85	2.82
หญิง	2.26	2.76	2.24	2.50
รวม	2.30	2.73	2.50	2.73

2) ความเหมาะสมของจำนวนรายวิชาศึกษาทั่วไป

นิสิตกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 คณะ มีความคิดเห็นว่าจำนวนรายวิชาของรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตร พ.ศ. 2534 โดยรวมทั้งหลักสูตรและแต่ละกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมเพียงพอที่จะสนับสนุนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในระดับดี ($\bar{X} = 2.662$) ยกเว้นกลุ่มภาษาและกลุ่มวิทยาศาสตร์และคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.300 และ 2.482 ตามลำดับ (ตาราง 15)

เมื่อพิจารณาแยกแต่ละคณะพบว่า นิสิตคณะมนุษยศาสตร์มีความคิดเห็นว่าจำนวนรายวิชาทั้งหลักสูตรและทุกกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมในระดับพอใช้ นิสิตคณะสังคมศาสตร์มีความคิดเห็นว่าจำนวนรายวิชาของแต่ละกลุ่มวิชาที่มีจำนวนเหมาะสมในระดับดี มีเพียงสองกลุ่มวิชา คือ กลุ่มสังคมศาสตร์และกลุ่มพลศึกษา นิสิตคณะวิทยาศาสตร์มีความคิดเห็นว่า จำนวนรายวิชา

มีความเหมาะสมในระดับดี สามกลุ่มวิชา คือ กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่มพลศึกษา (ตาราง 15)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมของจำนวนรายวิชา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (พ.ศ. 2534) แยกตามความคิดเห็นของนิสิตแต่ละคณะ

จำนวนรายวิชาของแต่ละ กลุ่มรายวิชา	คณะที่นิสิตสังกัด				เฉลี่ยรวม	ระดับ ความ เหมาะสม
	มนุษย- ศาสตร์	สังคม- ศาสตร์	วิทยา- ศาสตร์	พล- ศึกษา		
1. จำนวนรายวิชาศึกษาทั่วไป บังคับรวมทั้งหลักสูตร	2.43	2.60	2.83	2.63	2.622	ดี
2. จำนวนรายวิชากลุ่มภาษา	2.10	2.10	2.47	2.53	2.300	พอใช้
3. จำนวนรายวิชากลุ่ม มนุษยศาสตร์	2.47	2.50	2.67	2.67	2.577	ดี
4. จำนวนรายวิชากลุ่ม สังคมศาสตร์	2.43	2.67	2.83	2.67	2.650	ดี
5. จำนวนรายวิชากลุ่ม วิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์	2.33	2.50	2.50	2.60	2.482	พอใช้
6. จำนวนรายวิชากลุ่ม พลศึกษา	2.13	2.60	2.60	2.77	2.525	ดี

เมื่อพิจารณาความเหมาะสมของจำนวนรายวิชาของหลักสูตรและของกลุ่มวิชา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แยกตามความคิดเห็นของนิสิตแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ ในภาพรวมและภายในกลุ่มวิชา พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ดังข้อมูลในตาราง 16

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมของจำนวนรายวิชา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (พ.ศ. 2534) ตามความคิดเห็นของนิสิต แยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
จำนวนรายวิชาศึกษาทั่วไปทั้งหลักสูตร				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.43	2.67	2.44	2.38
ปีที่ 4	2.43	2.53	2.52	2.73
เพศ				
ชาย	2.36	2.56	2.85	2.59
หญิง	2.47	2.62	2.24	2.75
รวม	2.43	2.60	2.50	2.63
จำนวนรายวิชากลุ่มภาษา				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.13	2.20	2.67	2.75
ปีที่ 4	2.00	2.00	2.38	2.45
เพศ				
ชาย	1.82	2.00	2.69	2.55
หญิง	2.26	2.14	2.29	2.50
รวม	2.10	2.10	2.47	2.53
จำนวนรายวิชากลุ่มมนุษยศาสตร์				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.39	2.53	2.78	2.63
ปีที่ 4	2.71	2.47	2.62	2.68
เพศ				
ชาย	2.55	2.56	2.54	2.68
หญิง	2.42	2.48	2.76	2.63
รวม	2.47	2.50	2.67	2.67

ตาราง 16 (ต่อ)

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
จำนวนรายวิชารายวิชาในกลุ่มสังคมศาสตร์				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.35	2.80	3.00	2.75
ปีที่ 4	2.71	2.53	2.76	2.64
เพศ				
ชาย	2.64	2.67	3.00	2.73
หญิง	2.32	2.67	2.71	2.50
รวม	2.43	2.67	2.83	2.67
จำนวนรายวิชารายวิชาในกลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.22	2.73	2.56	2.63
ปีที่ 4	2.71	2.27	2.48	2.59
เพศ				
ชาย	2.55	3.00	2.69	2.59
หญิง	2.21	2.29	2.35	2.63
รวม	2.33	2.50	2.50	2.60
จำนวนรายวิชาในกลุ่มพลศึกษา				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.04	2.53	2.56	2.75
ปีที่ 4	2.43	2.67	2.62	2.77
เพศ				
ชาย	2.27	2.78	2.69	2.73
หญิง	2.05	2.52	2.53	2.88
รวม	2.13	2.60	2.60	2.77

2.2.3 ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของอาจารย์ (ตาราง 17 – 24)

คณาจารย์กลุ่มตัวอย่าง ($n = 43$) มีความคิดเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตร พ.ศ. 2534 โดยรวมทั้งหลักสูตรและแต่ละกลุ่มรายวิชา อยู่ในระดับดี โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.54 – 3.17 ทั้งนี้ โดยรายวิชา “กลุ่มมนุษยศาสตร์” มีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของรายวิชาในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.17$) รองลงมาคือรายวิชา “กลุ่มภาษา” ($\bar{X} = 3.00$) และรายวิชา “กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์” มีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของรายวิชาในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 2.54$) ดังข้อมูลในตาราง 17

ตาราง 17 ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของกลุ่มรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป พ.ศ. 2534

(n = 43)

กลุ่มรายวิชา	ความถี่ของค่าคะแนน (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย ของ ค่าคะแนน	ระดับ ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4		
	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน		
1. กลุ่มภาษา	-	-	2 (100)	-	3.00	ดี
2. กลุ่มมนุษยศาสตร์	-	-	5 (83.33)	1 (16.67)	3.17	ดี
3. กลุ่มสังคมศาสตร์	1 (5.56)	6 (33.33)	10 (55.60)	1 (5.56)	2.61	ดี
4. กลุ่มวิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์	1 (9.09)	3 (27.27)	7 (63.64)	-	2.54	ดี
5. กลุ่มพลศึกษา	1 (16.67)	1 (16.67)	3 (50.00)	1 (6.67)	2.67	ดี
	3 (6.98)	10 (23.25)	27 (62.79)	3 (6.98)	2.70	ดี

คณาจารย์กลุ่มตัวอย่าง ($n = 43$) ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตรและวัตถุประสงค์ของรายวิชาในระดับดี โดยรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในระดับดีมาก มี 2 รายวิชา คือ รายวิชา "สารนิเทศและการศึกษา" ($\bar{X} = 3.5$) และรายวิชา "คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ และคอมพิวเตอร์และการประมวลผลข้อมูล" ($\bar{X} = 3.5$) ดังข้อมูลในตาราง 18

ตาราง 18 ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป
พ.ศ. 2534

ชื่อรายวิชา	ความถี่ของค่าคะแนน (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย ของ ค่าคะแนน	ระดับ ความ สอดคล้อง
	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน		
1. ทักษะทางภาษา (ทย 101, ทย 102)	-	-	1	-	3.00	ดี
2. ภาษาอังกฤษ (อก 101, อก 102)	-	-	1	-	3.00	ดี
3. สารนิเทศและการศึกษา ค้นคว้า (บร 101)	-	-	1	1	3.50	ดีมาก
4. มนุษย์กับความงาม (มน 101)	-	-	1	-	3.00	ดี
5. มนุษย์กับการใช้เหตุผล และจริยธรรม (มน 102)	-	-	3	-	3.00	ดี
6. มนุษย์กับอารยธรรม (สศ 101)	-	-	3	-	3.00	ดี
7. มนุษย์กับสังคม (สศ 102)	1	6	3	-	2.20	พอใช้
8. มนุษย์กับโลกปัจจุบัน (สศ 103)	-	-	3	-	3.00	ดี

ตาราง 18 (ต่อ)

ชื่อรายวิชา	`ความถี่ของค่าคะแนน (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย ของ ค่าคะแนน	ระดับ ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4		
9. คณิตศาสตร์และ คอมพิวเตอร์ (คณ 101) และคอมพิวเตอร์และการ ประมวลผลข้อมูล (คพ 101)	-	-	1	1	3.50	ดีมาก
10. วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม (วท 101)	-	1	3	-	2.75	ดี
11. วิทยาศาสตร์กับการ พัฒนาคุณภาพชีวิต (วท 102)	1	2	4	-	2.43	พอใช้
12. การสร้างเสริมคุณภาพ ชีวิต (พล 101)	1	1	3	1	2.67	ดี
13. พลศึกษา (เลือก)	-	-	-	-	-	

2.2.4 ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร : ตามความคิดเห็นของนิสิต

นิสิตกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 คณะ มีความคิดเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาของทุกกลุ่มวิชา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับดี โดยนิสิตทุกคนมีความคิดเห็นว่า รายวิชา “สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า” เป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของรายวิชาในระดับที่สูงสุด ($\bar{X} = 3.067$) และรายวิชา “มนุษย์กับ ความงาม” เป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของรายวิชาในระดับต่ำสุด และอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.365$) ดังข้อมูลในตาราง 19

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาสาระวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และวัตถุประสงค์ของรายวิชา ตามความคิดของนิสิตแยกตามรายวิชา พบว่า มีความคิดเห็นที่แตกต่าง กันบ้าง เมื่อพิจารณาแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ ดังข้อมูลในตาราง 20 – ตาราง 24

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยของระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร แยกตามความคิดเห็นของนิสิตแต่ละคณะ

กลุ่มวิชา/รายวิชา	คณะที่นิสิตสังกัด				รวมเฉลี่ย	ระดับ ความ สอดคล้อง
	มนุษย- ศาสตร์	สังคม- ศาสตร์	วิทยา- ศาสตร์	พล ศึกษา		
กลุ่มภาษา	2.53	2.557	2.76	2.547	2.619	ดี
<u>ภาษาไทย</u>						
ทักษะทางภาษา 1 (ทย 101)	2.53	2.53	2.77	2.63	2.615	ดี
ทักษะทางภาษา 2 (ทย 101)	2.53	2.53	2.90	2.53	2.623	ดี
<u>ภาษาอังกฤษ</u>						
ภาษาอังกฤษ 1 (อก 101)	2.53	2.60	2.67	2.50	2.575	ดี
ภาษาอังกฤษ 2 (อก 102)	2.53	2.57	2.70	2.53	2.583	ดี
กลุ่มมนุษยศาสตร์	2.567	2.7	2.72	2.6	2.646	ดี
สารนิเทศและการศึกษา ค้นคว้า (บร 101)	3.00	3.07	3.20	3.00	3.067	ดี
มนุษย์กับความงาม (มน 101)	2.23	2.43	2.33	2.47	2.365	พอใช้
มนุษย์กับการใช้เหตุผล และจริยธรรม (มน 102)	2.47	2.60	2.63	2.33	2.507	ดี

ตาราง 19 (ต่อ)

กลุ่มวิชา/รายวิชา	คณะที่นิสิตสังกัด				รวมเฉลี่ย	ระดับ ความ สอดคล้อง
	มนุษย- ศาสตร์	สังคม- ศาสตร์	วิทยา- ศาสตร์	พล ศึกษา		
กลุ่มสังคมศาสตร์	2.567	2.767	2.587	2.63	2.637	ดี
มนุษยกับอารยธรรม (สศ 101)	2.60	2.63	2.43	2.53	2.547	ดี
มนุษยกับสังคม (สศ 102)	2.57	2.70	2.73	2.63	2.657	ดี
มนุษยกับโลกปัจจุบัน (สศ 103)	2.53	2.97	2.60	2.73	2.707	ดี
กลุ่มวิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์	2.45	2.70	2.76	2.74	2.662	ดี
คณิตศาสตร์และ คอมพิวเตอร์ (คณ 101)	2.33	2.63	2.83	2.74	2.632	ดี
คอมพิวเตอร์และการ ประมวลผลข้อมูล (คพ 101)	2.43	2.62	2.90	2.87	2.705	ดี
วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม (วท 101)	2.57	2.77	2.57	2.63	2.635	ดี
วิทยาศาสตร์กับการ พัฒนาคุณภาพชีวิต (วท 102)	2.47	2.77	2.73	2.73	2.675	ดี
กลุ่มพลศึกษา	2.53	2.815	2.70	3.015	2.76	ดี
การสร้างเสริมคุณภาพ ชีวิต (พล 101)	2.63	2.70	2.77	2.90	2.75	ดี
พลศึกษา (เลือก)	2.43	2.93	2.63	3.13	2.78	ดี

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากลุ่มภาษากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนิสิตแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
รายวิชาทักษะทางภาษา 1 (ทย 101)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.39	2.73	3.10	2.63
ปีที่ 4	3.00	2.33	2.62	2.64
เพศ				
ชาย	2.64	2.33	2.77	2.64
หญิง	2.47	2.62	2.76	2.63
รวม	2.53	2.53	2.77	2.63
รายวิชาทักษะทางภาษา 2 (ทย 102)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.43	2.73	3.11	2.63
ปีที่ 4	2.86	2.33	2.81	2.50
เพศ				
ชาย	2.64	2.22	3.08	2.59
หญิง	2.47	2.67	2.76	2.38
รวม	2.53	2.53	2.90	2.53
รายวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อก 101)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.48	2.93	2.78	2.75
ปีที่ 4	2.71	2.27	2.62	2.41
เพศ				
ชาย	2.45	2.78	2.62	2.55
หญิง	2.58	2.52	2.71	2.38
รวม	2.53	2.60	2.67	2.50

ตาราง 20 (ต่อ)

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
รายวิชาภาษาอังกฤษ 2 (อก 102)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.48	2.87	2.89	2.75
ปีที่ 4	2.71	2.27	2.62	2.45
เพศ				
ชาย	2.45	2.67	2.62	2.64
หญิง	2.58	2.52	2.76	2.25
รวม	2.53	2.57	2.70	2.53

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากลุ่มมนุษยศาสตร์กับ
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนิสิตแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
รายวิชาสารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า (ปร 101)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.91	3.20	3.33	3.50
ปีที่ 4	3.29	2.93	3.14	2.82
เพศ				
ชาย	3.27	3.00	3.38	3.00
หญิง	2.84	3.10	3.06	3.00
รวม	3.00	3.07	3.20	3.00
รายวิชามนุษย์กับความงาม (มน 101)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.04	2.60	2.78	2.50
ปีที่ 4	2.86	2.27	2.14	2.45
เพศ				
ชาย	2.27	2.44	2.23	2.50
หญิง	2.21	2.43	2.41	2.38
รวม	2.23	2.43	2.33	2.47
รายวิชามนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม (มน 102)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.35	2.93	2.67	1.88
ปีที่ 4	2.86	2.27	2.62	2.50
เพศ				
ชาย	2.36	2.67	2.46	2.23
หญิง	2.53	2.57	2.76	2.63
รวม	2.47	2.60	2.63	2.33

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากลุ่มสังคมศาสตร์กับ
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนิสิตแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
รายวิชามนุษย์กับอารยธรรม (สศ 101)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.57	2.80	2.78	2.63
ปีที่ 4	2.71	2.47	2.29	2.50
เพศ				
ชาย	2.36	2.78	2.46	2.45
หญิง	2.74	2.57	2.41	2.75
รวม	2.60	2.63	2.43	2.53
รายวิชามนุษย์กับสังคม (สศ 102)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.52	2.73	3.11	2.63
ปีที่ 4	2.71	2.67	2.57	2.64
เพศ				
ชาย	2.55	3.00	2.69	2.55
หญิง	2.58	2.57	2.76	2.88
รวม	2.57	2.70	2.73	2.63
รายวิชามนุษย์กับโลกปัจจุบัน (สศ 103)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.52	3.00	3.00	2.75
ปีที่ 4	2.57	2.93	2.43	2.73
เพศ				
ชาย	2.55	3.00	2.69	2.73
หญิง	2.53	2.95	2.53	2.75
รวม	2.53	2.97	2.60	2.73

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชาในกลุ่มวิทยาศาสตร์กับ
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนิสิตแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
รายวิชาคณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (คณ 101)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.30	2.87	3.00	3.40
ปีที่ 4	2.43	2.40	2.76	2.50
เพศ				
ชาย	2.36	2.67	2.83	2.87
หญิง	2.32	2.62	2.77	2.25
รวม	2.33	2.63	2.83	2.74
รายวิชาคอมพิวเตอร์และการประมวลผลข้อมูล (คพ 101)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.30	3.00	3.00	3.25
ปีที่ 4	2.86	2.27	2.86	2.73
เพศ				
ชาย	2.55	2.88	2.77	2.95
หญิง	2.37	2.52	3.00	2.63
รวม	2.43	2.62	2.90	2.87
รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม (วท 101)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.52	2.93	2.56	2.88
ปีที่ 4	2.71	2.60	2.57	2.55
เพศ				
ชาย	2.73	2.89	2.46	2.68
หญิง	2.47	2.71	2.65	2.50
รวม	2.57	2.77	2.57	2.63

ตาราง 23 (ต่อ)

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
รายวิชาวิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (วท 102)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.43	2.87	2.67	2.88
ปีที่ 4	2.57	2.67	2.76	2.68
เพศ				
ชาย	2.45	2.78	2.46	2.73
หญิง	2.47	2.76	2.94	2.75
รวม	2.47	2.77	2.73	2.73

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากลุ่มพลศึกษากับวัตถุประสงค์
ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนิสิตแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
รายวิชาการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต (พล 101)				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.61	2.80	2.89	3.25
ปีที่ 4	2.71	2.60	2.71	2.77
เพศ				
ชาย	2.73	2.89	2.85	2.91
หญิง	2.58	2.62	2.71	2.88
รวม	2.63	2.70	2.77	2.90
รายวิชากิจกรรมทางพลศึกษา				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.52	2.80	2.44	3.50
ปีที่ 4	2.14	3.07	2.71	3.00
เพศ				
ชาย	2.82	2.78	2.38	3.18
หญิง	2.21	3.00	2.82	3.00
รวม	2.43	2.93	2.63	3.13

ตอนที่ 3 ประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ในปีการศึกษา 2534 - 2537

อาจารย์และนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (ปี 2534) ในช่วงปีการศึกษา 2534 - 2537 ทั้งในส่วนของ การบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวมและแยกแต่ละรายวิชาดังนี้

3.1 ประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (ปี 2534) ในช่วงปีการศึกษา 2534 - 2537 : ตามความคิดเห็นของอาจารย์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ในส่วนของ การบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวม สรุปผลได้ดังข้อมูลในตาราง 25

คณาจารย์กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า การจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) มีประสิทธิผล (บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร) โดยรวมในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.492$) ทั้งนี้โดยสามารถทำให้นิสิตมีคุณลักษณะตามที่ระบุในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับดี เพียง 2 ด้าน คือ “การมีโลกทัศน์กว้างไกล” ($\bar{X} = 2.746$) และ “การมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ” ($\bar{X} = 2.65$) จึงสรุปได้ว่า การจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (พ.ศ. 2534) ในปีการศึกษา 2537 มีประสิทธิผลอยู่ในระดับพอใช้ ตามความคิดเห็นของอาจารย์

ตาราง 25 การบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (พ.ศ. 2534) ในระหว่างปีการศึกษา 2534 - 2537

คุณลักษณะที่ระบุในหลักสูตร	ความถี่ของค่าคะแนน (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ยของค่าคะแนน	ระดับความคิดเห็น
	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน		
1. มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	8 (12.70)	22 (34.92)	32 (50.79)	1 (1.59)	2.413	พอใช้
2. มีสุนทรียารมณ์	8 (12.70)	26 (41.27)	27 (42.86)	2 (3.17)	2.365	พอใช้
3. มีโลกทัศน์กว้างไกล	3 (4.76)	17 (26.99)	36 (57.14)	7 (11.11)	2.746	ดี

ตาราง 25 (ต่อ)

คุณลักษณะที่ระบุใน หลักสูตร	ความถี่ของค่าคะแนน (ร้อยละ)				ค่าเฉลี่ย ของ ค่าคะแนน	ระดับ ความ คิดเห็น
	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน		
4. มีความสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อมอย่างมี ประสิทธิภาพ	6 (9.52)	18 (28.57)	31 (49.21)	8 (12.70)	2.651	ดี
5. มีสมรรถภาพและสุขภาพที่ดี ทั้งกายและใจ	10 (15.87)	21 (33.33)	28 (44.45)	4 (6.35)	2.413	พอใช้
6. ใฝ่รู้ความจริงและสามารถคิด อย่างมีเหตุผล	8 (12.70)	26 (41.27)	23 (36.51)	6 (9.52)	2.429	พอใช้
7. มีคุณธรรมและจริยธรรม	7 (11.11)	27 (42.38)	24 (38.09)	5 (7.94)	2.429	พอใช้
รวม	50 (11.34)	157 (35.60)	201 (45.58)	33 (7.48)	2.492	พอใช้

3.2 ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (ปี 2534) ในช่วงปีการศึกษา 2534 - 2537 : ตามความคิดเห็นของนิสิต

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในส่วนของ การบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้งโดยรวม และแยกแต่ละรายวิชา สรุปผลได้ดังข้อมูลในตาราง 26 และตาราง 27

ประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปโดยรวม

นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ปี พ.ศ. 2534) ในช่วงปีการศึกษา 2534 – 2537 โดยรวม (ตาราง 26) มีประสิทธิผล (ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุในหลักสูตร) โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.55$) เมื่อพิจารณาประสิทธิผลแยกแต่ละคุณลักษณะ พบว่าการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมีประสิทธิผลในระดับดี เพียง 3 ด้าน คือ มีคุณลักษณะเป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและสามารถคิดอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 2.72$) มีคุณลักษณะเป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกล ($\bar{X} = 2.69$) และมีคุณลักษณะเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.64$)

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยของระดับประสิทธิผลโดยรวมของการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป (ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุในหลักสูตร) ตามความคิดเห็นของนิสิตแต่ละคณะ

คุณลักษณะที่ระบุในหลักสูตร	คณะที่นิสิตสังกัด				รวมเฉลี่ย	ระดับความสอดคล้อง
	มนุษย-ศาสตร์	สังคม-ศาสตร์	วิทยา-ศาสตร์	พลศึกษา		
1. มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	2.47	2.57	2.73	2.23	2.50	พอใช้
2. มีสุนทรียารมณ์	2.30	2.37	2.33	2.20	2.30	พอใช้
3. มีโลกทัศน์กว้างไกล	2.73	2.73	2.93	2.37	2.69	ดี
4. มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ	2.71	2.67	2.77	2.43	2.64	ดี
5. มีสมรรถภาพและสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ	2.20	2.60	2.60	2.60	2.50	พอใช้
6. ใฝ่รู้ความจริงและสามารถคิดอย่างมีเหตุผล	2.63	2.95	2.77	2.53	2.72	ดี
7. มีคุณธรรมและจริยธรรม	2.53	2.60	2.47	2.40	2.50	พอใช้
รวม	2.51	2.64	2.66	2.39	2.55	ดี

เมื่อพิจารณาประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปตามความคิดเห็นของนิสิต แยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ พบว่า ประสิทธิภาพไม่แตกต่างกัน ตามข้อมูลในตาราง 27

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ยของระดับประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (ทำให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะตามที่ระบุในหลักสูตร) แต่ละคุณลักษณะ ตามความคิดเห็นของนิสิตแยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.39	2.67	2.78	2.25
ปีที่ 4	2.71	2.47	2.71	2.23
เพศ				
ชาย	2.55	2.33	2.77	2.23
หญิง	2.42	2.67	2.71	2.25
รวม	2.47	2.57	2.73	2.23
มีสุนทรียารมณ์				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.17	2.47	2.22	2.13
ปีที่ 4	2.71	2.27	2.38	2.23
เพศ				
ชาย	2.55	2.33	2.31	2.18
หญิง	2.16	2.38	2.35	2.25
รวม	2.30	2.37	2.33	2.20

ตาราง 27 (ต่อ)

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
มีโลกทัศน์กว้างไกล				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.61	2.80	2.89	2.13
ปีที่ 4	3.14	2.67	2.95	2.45
เพศ				
ชาย	2.82	2.56	2.85	2.32
หญิง	2.68	2.81	3.00	2.50
รวม	2.73	2.73	2.93	2.37
มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.17	2.67	2.44	2.25
ปีที่ 4	2.71	2.67	2.90	2.50
เพศ				
ชาย	2.45	2.56	2.85	2.36
หญิง	2.21	2.71	2.71	2.63
รวม	2.30	2.67	2.77	2.43
มีสมรรถภาพและสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.13	2.80	2.44	2.50
ปีที่ 4	2.43	2.40	2.67	2.64
เพศ				
ชาย	2.45	2.67	2.54	2.59
หญิง	2.05	2.57	2.65	2.63
รวม	2.20	2.60	2.60	2.60

ตาราง 27 (ต่อ)

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
ใฝ่รู้ความจริงและสามารถคิดอย่างมีเหตุผล				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.57	2.87	2.56	2.38
ปีที่ 4	2.86	2.80	2.86	2.59
เพศ				
ชาย	2.64	2.83	2.54	2.45
หญิง	2.63	2.56	2.94	2.75
รวม	2.63	2.95	2.77	2.53
มีคุณธรรมและจริยธรรม				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.48	2.60	2.22	2.25
ปีที่ 4	2.71	2.60	2.57	2.45
เพศ				
ชาย	2.36	2.56	2.31	2.41
หญิง	2.63	2.62	2.59	2.38
รวม	2.53	2.60	2.47	2.40

เมื่อพิจารณาประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป แยกแต่ละรายวิชา (ตาราง 28) พบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ มีประสิทธิผล โดยทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุของแต่ละรายวิชาในระดับดี รวม 20 คุณลักษณะ คิดเป็นร้อยละ 81.48 ของคุณลักษณะที่ระบุทั้งหมด (27 คุณลักษณะ) ทั้งนี้โดยบรรลुวัตถุประสงค์หรือบรรลุประสิทธิผลในระดับพอใช้ รวม 3 รายวิชา รวม 7 คุณลักษณะ คือ รายวิชา 101 รายวิชา มน 102 และรายวิชา คณ 101

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยของระดับประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป (ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุ) ในแต่ละรายวิชา แยกตามความคิดเห็นของนิสิตแต่ละคณะ

รายวิชา	คณะที่นิสิตสังกัด				รวมเฉลี่ย	ระดับประสิทธิผล
	มนุษย- ศาสตร์	สังคม- ศาสตร์	วิทยา- ศาสตร์	พลศึกษา		
รายวิชา ทย 101 และทย 102						
- มีความรู้ และความเข้าใจ การสื่อสารด้วยภาษาไทย	2.53	2.53	2.77	2.50	2.582	ดี
- สามารถสื่อสารด้วย ภาษาไทยได้ดี	2.50	2.47	2.83	2.57	2.592	ดี
รายวิชา ออก 101 และ ออก 102						
- มีความรู้ และความเข้าใจ การสื่อสารด้วย ภาษาอังกฤษได้ดี	2.60	2.73	2.63	2.53	2.622	ดี
- สามารถสื่อสารด้วย ภาษาอังกฤษได้ดี	2.43	2.57	2.57	2.50	2.517	ดี
รายวิชา บร 101						
- มีความรู้และเข้าใจ เกี่ยวกับการศึกษาและ ค้นคว้าได้ดี	3.20	3.13	3.27	3.10	3.175	ดี
- สามารถศึกษาและ ค้นคว้าได้ดี	3.27	3.07	3.33	3.03	3.175	ดี
รายวิชา มน 101						
- มีความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่องสุนทรียารมณ์	2.27	2.50	2.60	2.43	3.450	พอใช้
- เป็นผู้มืสุนทรียารมณ์	2.13	2.23	2.43	2.40	2.297	พอใช้

ตาราง 28 (ต่อ)

รายวิชา	คณะที่นิสิตสังกัด				รวมเฉลี่ย	ระดับประสิทธิผล
	มนุษย- ศาสตร์	สังคม- ศาสตร์	วิทยา- ศาสตร์	พลศึกษา		
รายวิชา มน 102						
- มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล	2.33	2.23	2.50	2.31	2.342	พอใช้
- เป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล	2.57	2.37	2.50	2.28	2.430	พอใช้
- เป็นผู้มีความคุณธรรมและจริยธรรม	2.57	2.43	2.60	2.40	2.500	พอใช้
รายวิชา สศ 101						
- มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมนุษย์และอารยธรรม	2.53	2.53	2.70	2.63	2.597	ดี
- เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้างไกล	2.37	2.60	2.73	2.53	2.577	ดี
รายวิชา สศ 102						
- มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม	2.57	2.77	2.67	2.70	2.677	ดี
- เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้างไกล	2.43	2.70	2.70	2.43	2.565	ดี
รายวิชา สศ 103						
- มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมนุษย์และโลกปัจจุบัน	2.53	2.73	2.79	2.66	2.677	ดี
- เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้างไกล	2.57	2.83	2.76	2.66	2.705	ดี

ตาราง 28 (ต่อ)

รายวิชา	คณะที่นิสิตสังกัด				รวมเฉลี่ย	ระดับประสิทธิผล
	มนุษย- ศาสตร์	สังคม- ศาสตร์	วิทยา- ศาสตร์	พลศึกษา		
รายวิชา คณ 101						
- มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน	2.46	2.42	2.60	2.45	2.482	พอใช้
- สามารถสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	2.36	2.38	2.76	2.35	2.462	พอใช้
รายวิชา คพ 101						
- มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์	2.81	2.64	2.77	2.62	2.710	ดี
- สามารถประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ได้ดี	2.48	2.56	2.67	2.41	2.530	ดี
รายวิชา วท 101						
- มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อม และตนเองกับเทคโนโลยี	2.53	2.73	2.67	2.67	2.650	ดี
- สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีได้ดี	2.40	2.70	2.70	2.67	2.617	ดี

ตาราง 28 (ต่อ)

รายวิชา	คณะที่นิสิตสังกัด				รวมเฉลี่ย	ระดับประสิทธิผล
	มนุษย-ศาสตร์	สังคม-ศาสตร์	วิทยา-ศาสตร์	พลศึกษา		
รายวิชา วท 102						
- มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและสังคม	2.63	2.73	2.70	2.63	2.672	ดี
- สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและสังคม	2.47	2.77	2.80	2.53	2.642	ดี
รายวิชา พล 101 และรายวิชาพลศึกษาเลือก						
- มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างและการรักษาสมรรถภาพและสุขภาพทั้งทางกายและทางใจ	2.77	2.77	3.00	2.93	2.867	ดี
- สามารถเสริมสร้างและรักษาสมรรถภาพและสุขภาพทั้งทางกายและทางใจของตนเอง	2.53	2.77	3.20	2.97	2.867	ดี
รวม	2.549	2.625	2.750	2.588	2.628	ดี

เมื่อพิจารณาประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไปของแต่ละคุณลักษณะตามความคิดเห็นของนิสิต แยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ พบว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับที่แตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ดังข้อมูลในตาราง 29

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ยของระดับประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุ) ในแต่ละคุณลักษณะ แยกตามความคิดเห็นของนิสิต แยกตามคณะ ชั้นปี และเพศ

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
มีความรู้ และความเข้าใจการสื่อสารด้วยภาษาไทย				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.39	2.80	2.78	2.38
ปีที่ 4	3.00	2.27	2.76	2.55
เพศ				
ชาย	2.55	2.44	2.69	2.45
หญิง	2.53	2.57	2.82	2.63
รวม	2.53	2.53	2.77	2.50
สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยได้ดี				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.39	2.67	2.78	2.50
ปีที่ 4	2.86	2.27	2.86	2.59
เพศ				
ชาย	2.64	2.44	2.77	2.59
หญิง	2.42	2.48	2.88	2.50
รวม	2.50	2.47	2.83	2.57
มีความรู้ และความเข้าใจการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ดี				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.52	2.87	2.56	2.38
ปีที่ 4	2.86	2.60	2.67	2.59
เพศ				
ชาย	2.91	2.78	2.46	2.45
หญิง	2.42	2.71	2.76	2.75
รวม	2.60	2.73	2.63	2.53

ตาราง 29 (ต่อ)

	คณะทิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ดี				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.43	2.73	2.56	2.50
ปีที่ 4	2.43	2.40	2.57	2.50
เพศ				
ชาย	2.73	2.78	2.54	2.45
หญิง	2.26	2.48	2.59	2.63
รวม	2.43	2.57	2.57	2.50
มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและค้นคว้าได้ดี				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	3.22	3.20	3.33	3.50
ปีที่ 4	3.14	3.07	3.24	2.95
เพศ				
ชาย	3.36	3.00	3.31	3.14
หญิง	3.11	3.19	3.24	3.00
รวม	3.20	3.13	3.27	3.10
สามารถศึกษาและค้นคว้าได้ดี				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	3.26	3.07	3.33	3.38
ปีที่ 4	3.29	3.07	3.33	2.91
เพศ				
ชาย	3.36	2.89	3.15	3.05
หญิง	3.21	3.14	3.47	3.00
รวม	3.27	3.07	3.33	3.03

ตาราง 29 (ต่อ)

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสุนทรียารมณ์				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.22	2.47	2.56	2.00
ปีที่ 4	2.43	2.53	2.62	2.59
เพศ				
ชาย	2.36	2.33	2.31	2.45
หญิง	2.21	2.57	2.82	2.38
รวม	2.27	2.50	2.60	2.43
เป็นผู้มีสุนทรียารมณ์				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.13	2.33	2.33	2.00
ปีที่ 4	2.14	2.13	2.48	2.55
เพศ				
ชาย	2.27	2.11	2.08	2.45
หญิง	2.05	2.29	2.71	2.25
รวม	2.13	2.23	2.43	2.40
มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.35	2.27	2.56	1.88
ปีที่ 4	2.29	2.20	2.48	2.48
เพศ				
ชาย	2.27	1.89	2.54	2.24
หญิง	2.37	2.38	2.47	2.50
รวม	2.33	2.23	2.50	2.31

ตาราง 29 (ต่อ)

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
เป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.52	2.33	2.44	1.75
ปีที่ 4	2.71	2.40	2.52	2.48
เพศ				
ชาย	2.45	1.89	2.38	2.24
หญิง	2.63	2.57	2.59	2.38
รวม	2.57	2.37	2.50	2.28
เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.48	2.67	2.56	2.00
ปีที่ 4	2.86	2.20	2.62	2.55
เพศ				
ชาย	2.36	1.89	2.62	2.41
หญิง	2.68	2.67	2.59	2.38
รวม	2.57	2.43	2.60	2.40
มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมนุษย์และอารยธรรม				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.52	2.80	3.00	2.50
ปีที่ 4	2.57	2.27	2.57	2.68
เพศ				
ชาย	2.45	2.22	2.77	2.59
หญิง	2.58	2.67	2.65	2.75
รวม	2.53	2.53	2.70	2.63

ตาราง 29 (ต่อ)

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
เป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกล				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.30	2.80	3.11	2.50
ปีที่ 4	2.57	2.40	2.57	2.55
เพศ				
ชาย	2.09	2.22	2.85	2.55
หญิง	2.53	2.76	2.65	2.50
รวม	2.37	2.60	2.73	2.53
มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.52	2.80	2.78	2.50
ปีที่ 4	2.71	2.73	2.62	2.77
เพศ				
ชาย	2.64	2.56	2.69	2.64
หญิง	2.53	2.86	2.65	2.88
รวม	2.57	2.77	2.67	2.70
เป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกล				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.35	2.67	3.00	2.13
ปีที่ 4	2.71	2.73	2.57	2.55
เพศ				
ชาย	2.45	2.67	2.69	2.36
หญิง	2.42	2.71	2.71	2.63
รวม	2.43	2.70	2.70	2.43

ตาราง 29 (ต่อ)

	คะแนนนิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมนุษย์และโลกปัจจุบัน				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.52	2.80	2.88	2.63
ปีที่ 4	2.57	2.67	2.76	2.67
เพศ				
ชาย	2.45	2.56	2.75	2.64
หญิง	2.58	2.81	2.82	2.71
รวม	2.53	2.73	2.79	2.66
เป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกล				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.48	2.87	2.88	2.38
ปีที่ 4	2.86	2.80	2.71	2.76
เพศ				
ชาย	2.64	2.56	2.75	2.59
หญิง	2.53	2.95	2.76	2.86
รวม	2.57	2.83	2.76	2.66
มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.29	2.64	2.83	2.67
ปีที่ 4	3.00	2.23	2.53	2.36
เพศ				
ชาย	2.60	2.63	2.60	2.50
หญิง	2.39	2.31	2.60	2.25
รวม	2.46	2.42	2.60	2.45

ตาราง 29 (ต่อ)

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
สามารถสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.19	2.45	2.67	2.50
ปีที่ 4	2.86	2.31	2.79	2.29
เพศ				
ชาย	2.60	2.25	2.60	2.38
หญิง	2.22	2.44	2.87	2.25
รวม	2.36	2.38	2.76	2.35
มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.79	3.00	3.00	2.63
ปีที่ 4	2.86	2.31	2.67	2.62
เพศ				
ชาย	2.86	2.67	2.62	2.62
หญิง	2.79	2.63	2.88	2.63
รวม	2.81	2.64	2.77	2.62
สามารถประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ได้ดี				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.14	2.75	2.78	2.38
ปีที่ 4	3.14	2.38	2.62	2.43
เพศ				
ชาย	2.86	2.67	2.62	2.43
หญิง	2.29	2.53	2.71	2.38
รวม	2.48	2.56	2.67	2.41

ตาราง 29 (ต่อ)

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อม และตนเองกับเทคโนโลยี				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.52	2.67	2.67	2.67
ปีที่ 4	2.57	2.80	2.67	2.67
เพศ				
ชาย	2.55	2.33	2.85	2.59
หญิง	2.53	2.90	2.53	2.88
รวม	2.53	2.73	2.67	2.67
สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีได้ดี				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.39	2.80	2.67	2.63
ปีที่ 4	2.43	2.60	2.71	2.68
เพศ				
ชาย	2.64	2.56	2.85	2.68
หญิง	2.26	2.76	2.59	2.63
รวม	2.40	2.70	2.70	2.67
มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและสังคม				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.65	2.80	2.89	2.50
ปีที่ 4	2.57	2.67	2.62	2.68
เพศ				
ชาย	2.73	2.56	2.77	2.59
หญิง	2.58	2.81	2.65	2.75
รวม	2.63	2.73	2.70	2.63

ตาราง 29 (ต่อ)

	คณะที่นิสิตสังกัด			
	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	พลศึกษา
สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและสังคม				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.39	2.80	2.89	2.25
ปีที่ 4	2.71	2.73	2.76	2.64
เพศ				
ชาย	2.73	2.67	2.85	2.50
หญิง	2.32	2.81	2.76	2.63
รวม	2.47	2.77	2.80	2.53
มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างและการรักษาสมรรถภาพและสุขภาพทั้งทางกายและทางใจ				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.70	2.67	3.00	3.25
ปีที่ 4	3.00	2.87	3.00	2.82
เพศ				
ชาย	2.82	2.67	3.00	2.95
หญิง	2.74	2.81	3.00	2.88
รวม	2.77	2.77	3.00	2.93
สามารถเสริมสร้างและรักษาสมรรถภาพและสุขภาพทั้งทางกายและทางใจของตนเอง				
ชั้นปีที่ศึกษา				
ปีที่ 3	2.48	2.60	3.11	3.25
ปีที่ 4	2.71	2.77	3.24	2.86
เพศ				
ชาย	2.73	2.56	3.15	2.95
หญิง	2.42	2.86	3.24	3.00
รวม	2.53	2.77	3.20	2.97

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ

จากข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยข้างต้นสามารถสรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในปีการศึกษา 2534 – 2537 โดยใช้ข้อมูลความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน และเคยสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป และนิสิตที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2537 ซึ่งมีผลการวิจัยโดยสรุปดังนี้

1. สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในปีการศึกษา 2534 – 2537 : ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ

จำนวนผู้สอน

อาจารย์ส่วนใหญ่ที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์สอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปแต่ละรายวิชาควรมีผู้สอนจำนวนมากกว่า 1 คน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการจัดการสอน เพื่อให้ให้นิสิตได้รับความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย และเพื่อแบ่งเบาภาระงานสอนของอาจารย์ ในขณะที่อาจารย์เพียงส่วนน้อยที่มีความคิดเห็นว่ามีผู้สอนในแต่ละวิชาเพียง 1 คน โดยระบุเหตุผลว่าเพื่อให้เกิดความชำนาญเพื่อปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาที่สอน ✓

ปัญหาในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัญหาในการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ในด้านต่างๆ รวม 8 ด้าน เรียงตามลำดับของระดับความมากน้อยของปัญหา ดังนี้ 1) ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน 2) ปัญหาด้านนิสิต 3) ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการสอน 4) ปัญหาด้านผู้สอน 5) ปัญหาสื่ออำนวยความสะดวกในการสอน 6) ปัญหาด้านการประเมินผล 7) ปัญหาด้านหลักสูตร และ 8) ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้สอนและผู้ประสานงานการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

อาจารย์กลุ่มตัวอย่างได้ระบุคุณสมบัติทางวิชาการและคุณลักษณะที่เหมาะสมของผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปที่สำคัญ คือ มีความรู้/คุณวุฒิการศึกษาเกี่ยวข้องกับรายวิชาศึกษาทั่วไป

และการมีความรู้/ความสามารถ/ทักษะในการสอนนิสิตกลุ่มใหญ่ ทั้งนี้โดยมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่สำคัญ คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี/ประนีประนอม/สามารถประสานงานได้ดี/ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีคุณธรรม/มีความรับผิดชอบ/ตรงต่อเวลา/เต็มใจสอน อาจารย์ส่วนใหญ่ระบุว่า ควร มีผู้ประสานงานการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยระบุเหตุผลว่าเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการสอน ทำให้การเรียนการสอนและการประเมินผลมีมาตรฐานเดียวกัน และทำให้ผู้สอนเข้าใจตรงกัน/เน้นเนื้อหาสาระสำคัญเหมือนกัน

2. สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในปีการศึกษา 2534 – 2537 : ด้านโครงสร้างหลักสูตร

ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตและจำนวนรายวิชา

คณาจารย์ทั้ง 4 คณะ มีความคิดเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตและจำนวนรายวิชาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปทุกกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมเพียงพอที่จะสนับสนุนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในระดับดี

นิสิตทั้ง 4 คณะ มีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตของกลุ่มวิชาส่วนใหญ่มีความเหมาะสมเพียงพอที่จะสนับสนุนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับดี ยกเว้นกลุ่มภาษาซึ่งนิสิตทุกคนมีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับพอใช้

นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมในระดับดี เพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

นิสิตคณะสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมในระดับดี เพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มสังคมศาสตร์

นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมในระดับดี 2 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มมนุษยศาสตร์ และกลุ่มสังคมศาสตร์

นิสิตคณะพลศึกษา มีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชาทุกกลุ่มมีความเหมาะสมในระดับดี ยกเว้นกลุ่มภาษา ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับพอใช้

นิสิตทั้ง 4 คณะ มีความคิดเห็นว่าจำนวนรายวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสมในระดับดี ทั้งโดยรวมทั้งหลักสูตรและแต่ละกลุ่มวิชา ยกเว้นกลุ่มภาษาและกลุ่มวิทยาศาสตร์และคอมพิวเตอร์ ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับพอใช้

นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าจำนวนรายวิชาทั้งหลักสูตรและทุกกลุ่มวิชา มีความเหมาะสมในระดับพอใช้

นิสิตคณะสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าจำนวนรายวิชาของแต่ละกลุ่มวิชามีความเหมาะสมในระดับดี 2 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่มพลศึกษา

นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าจำนวนรายวิชา มีความเหมาะสมในระดับดี 3 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่มพลศึกษา

ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

คณาจารย์ทุกคนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชา กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรว่า รายวิชาในหลักสูตรโดยรวมและแต่ละกลุ่มวิชา เนื้อหาสาระของรายวิชาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับดี รายวิชาที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชาในระดับดี คือ รายวิชา “สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า” และ รายวิชา “คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์” และรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชาในระดับพอใช้ คือ รายวิชา “มนุษย์กับสังคม” และ “วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต”

นิสิตทั้ง 4 คณะมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาสาระของรายวิชาของทุกกลุ่มวิชา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับดี โดยรายวิชา “สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า” มีเนื้อหาสาระสอดคล้องมากที่สุด ในขณะที่รายวิชา “มนุษย์กับสังคม” มีเนื้อหาสาระสอดคล้องในระดับต่ำสุดโดยมีความสอดคล้องในระดับพอใช้

3. ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในปีการศึกษา 2534 – 2537

อาจารย์ทั้ง 4 คณะ มีความคิดเห็นว่าการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมีประสิทธิภาพ (บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร) โดยรวมในระดับพอใช้ โดยทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุในวัตถุประสงค์ในระดับดี เพียง 2 ด้าน คือ “การมีโลกทัศน์กว้างไกล” และ “การมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ”

นิสิตทั้ง 4 คณะ มีความคิดเห็นว่าการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมีประสิทธิภาพ (ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุในหลักสูตร) โดยรวมอยู่ในระดับดี โดยทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุในวัตถุประสงค์ในระดับดี 3 ด้าน คือ “เป็นผู้ใฝ่รู้ความจริงและสามารถคิดอย่างมีเหตุผล” “เป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกล” และ “มีความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ” และมีคุณลักษณะด้านต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละวิชาในระดับดี รวมถึง 20 คุณลักษณะ คิดเป็นร้อยละ 84.48 ของคุณลักษณะทั้งหมด (27 คุณลักษณะ)

การอภิปรายผล

จากข้อมูลผลการประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปดังกล่าว สามารถนำประเด็นต่างๆ มาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป 3 ครั้งขึ้นไป และเป็นผู้มีประสบการณ์สอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปไม่มีความคิดเห็นว่าการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปควรมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบมากกว่า 1 คน เนื่องจากการมีประสบการณ์ในการทำงานย่อมทำให้ได้รับทราบปัญหาเกี่ยวกับจำนวนผู้สอน มากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย นอกจากนี้ การที่อาจารย์ผู้สอนหรือเคยสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปได้ระบุว่า ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปควรมีความรู้/คุณวุฒิการศึกษาเกี่ยวกับรายวิชาศึกษาทั่วไป และมีความสามารถ/ทักษะในการสอนนิสิตกลุ่มใหญ่ มีความสามารถในการประสานงานที่ดี และฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสอดคล้องกับปัญหาด้านการบริหารจัดการหลักสูตรที่อาจารย์ได้ระบุไว้ เนื่องจากรายวิชาศึกษาทั่วไปมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ หรือมีลักษณะเป็นบูรณาการศาสตร์ วิธีการสอนและการจัดกิจกรรม โดยเฉพาะในห้องเรียนขนาดใหญ่ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องกระทำโดยอาศัยความสามารถและทักษะที่แตกต่างจากการสอนรายวิชาเอกหรือรายวิชาอื่นๆ โดยทั่วไป

2. จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาศึกษาทั่วไปโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับดี ตามความคิดเห็นของอาจารย์และของนิสิต ทั้งนี้โดยนิสิตโดยรวมและนิสิตคณะพลศึกษามีความคิดเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตของรายวิชากลุ่มภาษาและกลุ่มวิทยาศาสตร์และคอมพิวเตอร์มีความสอดคล้องในระดับพอใช้ น่าจะเป็นเพราะนิสิตส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานน้อย และขาดทักษะในการเรียนภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์และคอมพิวเตอร์ ทำให้เกิดความรู้สึกว่าจำนวนหน่วยกิตซึ่งหมายความรวมถึงจำนวนชั่วโมงเรียนน้อยเกินไป ในการที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจในเนื้อหาของรายวิชา

การที่นิสิตคณะมนุษยศาสตร์มีความคิดเห็นว่าการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับดี เพียงกลุ่มเดียวคือกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และนิสิตคณะสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นว่าการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับดี เพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะนิสิตที่เรียนในคณะดังกล่าวมีความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาของกลุ่มวิชาของตนเองในระดับที่มากกว่านิสิตคณะอื่น ทำให้สามารถเข้าใจเนื้อหาของรายวิชาโดยใช้เวลาเรียนน้อยกว่านิสิตคณะอื่น

3. จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า เนื้อหาสาระของรายวิชา “สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า” และรายวิชา “คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์” มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชา น่าจะเป็นเพราะรายวิชาดังกล่าวเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนเห็นความสอดคล้องของเนื้อหา

สาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของรายวิชาได้อย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน และการที่นิสิตมีความคิดเห็นว่ารายวิชา “มนุษย์กับความงาม” มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในระดับพอใช้ และในระดับต่ำสุด น่าจะเป็นเพราะรายวิชาดังกล่าวมีเนื้อหาในเชิงปรัชญา เชิงตรรกะ และเชิงแนวคิด ซึ่งนิสิตชั้นปีที่ 1 – 2 อาจจะไม่เกิดความเข้าใจได้ยาก

4. จากผลการวิจัยที่พบว่า การจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปโดยรวมมีประสิทธิผล (บรรลุมุ่งวัตถุประสงค์ของหลักสูตร) ในระดับพอใช้ (ความคิดเห็นของอาจารย์) น่าจะเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนรับทราบเกี่ยวกับปัญหาของการบริหารจัดการ ปัญหาด้านโครงสร้างหลักสูตรและปัญหาด้านผู้เรียนในมิติต่างๆ อย่างหลากหลาย ทำให้มีความคิดเห็นในลักษณะดังกล่าว

การที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่ารหัสวิชาศึกษาทั่วไป ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หรือมีประสิทธิผลในระดับดี ในด้าน “การมีโลกทัศน์กว้างไกล” และ “การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ” น่าจะเป็นเพราะเนื้อหาวิชาต่างๆ โดยเฉพาะรายวิชากลุ่มสังคมศาสตร์ ได้แก่ วิชา “มนุษย์กับอารยธรรม” “มนุษย์กับสังคม” และ “มนุษย์กับโลกปัจจุบัน” และรายวิชา “วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม” เป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตประจำวันของนิสิต ทำให้นิสิต (ผู้เรียน) รับรู้ เข้าใจ และยอมรับไปประยุกต์ใช้ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับบุคลากรและการบริหารจัดการหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป โดยกำหนดให้มีจำนวนผู้สอนในแต่ละรายวิชาให้เหมาะสม ควรมีการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ในด้านองค์ความรู้ และวิธีการจัดการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป การสอนและเทคนิควิธีการวัดและการประเมินผลการเรียนของนิสิตในห้องเรียนขนาดใหญ่ ตลอดจนการจัดให้มีผู้ประสานงานการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปที่มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ และวิธีการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป และวิธีการสอนและการประเมินผลการเรียนห้องเรียนขนาดใหญ่ ตลอดจนมีความสามารถในการประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายอาคารสถานที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรจัดให้มีระบบและกลไกในการบริหารจัดการอาคารสถานที่ให้เหมาะสมและมีความพร้อมในการเรียนการสอนและการสอบวิชาศึกษาทั่วไป

3. ฝ่ายวิชาการและภาควิชาที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาทบทวนปรับเนื้อหาสาระของรายวิชาต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะรายวิชาที่อาจารย์ผู้สอนและนิสิตมีความคิดเห็นว่ารหัสวิชาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา

ในระดับพอใช้ ได้แก่ รายวิชามนุษย์กับสังคม และวิชาวิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ในขณะเดียวกัน ควรดำรงและพัฒนาให้รายวิชา “สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า” และรายวิชา “คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์” ให้คงอยู่ต่อไป โดยปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารสำนักหอสมุดหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และพัฒนาการของวิชาการคอมพิวเตอร์

4. ฝ่ายวิชาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป โดยพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งในด้านโครงสร้างหลักสูตร นวัตกรรม และด้านบริหารจัดการหลักสูตร

บรรณานุกรม

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. "การปรับปรุงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ของ มศว" เอกสารประกอบการประชุม
เชิงปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป.
ในวันสังคมนาสนตร์ วันที่ 20 สิงหาคม 2535. คณะสังคมนาสนตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

_____. บทความ เรื่อง หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ใน มศว วิจัย. ปีที่ 4 ฉบับที่ 4 มีนาคม 2534.

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ และคณะ. "ผลการประเมินวิชาศึกษาทั่วไป" เอกสารประกอบการประชุมเชิง
ปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป. จัดโดยฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, วันที่ 24 – 25 มีนาคม 2535.

ศัพท์รายชื่อสาขาวิชา จำแนกตาม ISCED. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา เรื่อง สถานภาพ
ของมนุษยศาสตร์และสังคมนาสนตร์ในกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลง. จัดโดยคณะ
สังคมนาสนตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, วันที่ 25 พฤศจิกายน 2536.

เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง แนวทางพัฒนาการเรียนการสอนวิชาศึกษา
ทั่วไป. จัดโดยฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วันที่ 30 ตุลาคม 2536.

หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2534.

Worthen, Blaine R, and Sadlers, Jame R. Educational Evaluation : theory and Practice.
California, USA. Wadsworth Publishing Company, Inc. 1973.

ภาคผนวก

แบบสอบถามชุดที่ 1 : อาจารย์

เลขที่แบบสอบถาม.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมี 3 ตอน ขอความกรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน สภาพการจัดการ และ ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในช่วงปี การศึกษา 2534 – 2537 โดยตอบคำถามลงในช่องว่างและแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ โดยทำ เครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องระดับคะแนน

(กำหนดค่าคะแนนดังนี้ 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = มาก และ 4 = มากที่สุด)

2. ข้อมูลและความคิดเห็นต่างๆ ของท่านจะไม่ถูกนำไปเผยแพร่ หรือเปิดเผยเป็นรายบุคคล
3. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่ถูกนำเสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ 1. ปัจจุบันท่านสังกัดคณะใด.....

ข้อ 2. ท่านรับราชการในสถาบันการศึกษาแห่งนี้นับรวม.....ปี

ข้อ 3. ท่านเคยเป็นผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไป(บังคับ) หรือไม่

☐ เคย ☐ ไม่เคย

ข้อ 4. การสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปดังกล่าวในข้อ 3 เป็นการสอนครั้งที่เท่าไร

☐ ครั้งแรก ☐ ครั้งที่สอง ☐ ครั้งที่สามเป็นต้นไป

ตอนที่ 2 : สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในช่วงปีการศึกษา 2534 – 2537

2.1 ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ

ข้อ 1. ท่านคิดว่าการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปควรสอนเพียงคนเดียว หรือหมุนเวียนกันเพราะอะไร

☐ คนเดียว เพราะ (ระบุ 2 ข้อ)

1)

2)

☐ หมุนเวียนกันทุกคน เพราะ (ระบุ 2 ข้อ)

1)

2)

ข้อ 2. ในการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับ ท่านเคยประสบปัญหาในด้านใดและอย่างไร

2.1 ปัญหาด้านหลักสูตร (ระบุ 2 ข้อ)

1)

2)

2.2 ปัญหาด้านนิสิต (ระบุ 2 ข้อ)

1)

2)

2.3 ปัญหาด้านความพร้อมและศักยภาพของผู้สอน (ระบุ 2 ข้อ)

1)

2)

2.4 ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน (ระบุ 2 ข้อ)

1)

2)

2.5 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ระบุ 2 ข้อ)

1)

2)

2.6 ปัญหาด้านการประเมินผลการเรียน (ระบุ 2 ข้อ)

1)

2)

ตอนที่ 2 (ต่อ)

2.7 ปัญหาด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน (ระบุ 2 ข้อ)

1)

2)

ข้อ 3. ท่านคิดว่าผู้ที่ได้รับผิดชอบในการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับในภาควิชาของท่านควรมีคุณสมบัติอย่างไร

3.1 คุณสมบัติด้านวิชาการ (ระบุ 2 ข้อ)

1)

2)

3.2 คุณสมบัติส่วนบุคคล (ระบุ 2 ข้อ)

1)

2)

ข้อ 4. ท่านคิดว่าจำเป็นต้องมีผู้ประสานงานกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับหรือไม่ เพราะเหตุใด

4.1 ☐ จำเป็น เพราะ.....

4.2 ☐ ไม่จำเป็น เพราะ.....

2.2 ด้านโครงสร้างหลักสูตร

ข้อ 1. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตและจำนวนรายวิชา

กรณาระบุระดับความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตและจำนวนรายวิชาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534)

กลุ่มรายวิชา/จำนวนหน่วยกิต/จำนวนรายวิชา	ระดับคะแนน (ความเหมาะสม)			
	1	2	3	4
จำนวนหน่วยกิต				
1. รายวิชารวมทั้งหลักสูตร (32 – 33 หน่วยกิต)				
2. รายวิชากลุ่มภาษา (10 หน่วยกิต)				
3. รายวิชากลุ่มมนุษยศาสตร์ (6 หน่วยกิต)				
4. รายวิชากลุ่มสังคมศาสตร์ (6 หน่วยกิต)				
5. รายวิชากลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (6-7 หน่วยกิต)				
6. รายวิชากลุ่มพลศึกษา (4 หน่วยกิต)				
จำนวนรายวิชา				
1. รายวิชารวมทั้งหลักสูตร (14 รายวิชา)				
2. รายวิชากลุ่มภาษา (4 รายวิชา)				
3. รายวิชากลุ่มมนุษยศาสตร์ (3 รายวิชา)				
4. รายวิชากลุ่มสังคมศาสตร์ (3 รายวิชา)				
5. รายวิชากลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (2 รายวิชา)				
6. รายวิชากลุ่มพลศึกษา (2 รายวิชา)				

ข้อ 2. ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

กรุณาระบุระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชาต่างๆ กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

กลุ่มวิชา/รายวิชา	ระดับคะแนน (ความสอดคล้อง)			
	1	2	3	4
กลุ่มภาษา				
1. ทักษะทางภาษา 1 (ทย 101)				
2. ทักษะทางภาษา 2 (ทย 102)				
3. ภาษาอังกฤษ 1 (อก 101)				
4. ภาษาอังกฤษ 2 (อก 102)				
กลุ่มมนุษยศาสตร์				
1. สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า (บร 101)				
2. มนุษย์กับความงาม (มน 101)				
3. มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม (มน 102)				
กลุ่มสังคมศาสตร์				
1. มนุษย์กับอารยธรรม (สศ 101)				
2. มนุษย์กับสังคม (สศ 102)				
3. มนุษย์กับโลกปัจจุบัน (สศ 103)				
กลุ่มวิทยาศาสตร์				
1. คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (คณ 101) หรือ คอมพิวเตอร์และประมวลผลข้อมูล (คณ 102)				
2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม (วท 101)				
3. วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (วท 102)				
กลุ่มพลศึกษา				
1. การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต (พล 101)				
2. กิจกรรมทางพลศึกษา				

ตอนที่ 3 : ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตร

การจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในช่วงปีการศึกษา 2534 – 2537 มีประสิทธิภาพ (ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุในหลักสูตร) ในด้านต่างๆ ในระดับใด

คุณลักษณะที่ระบุในหลักสูตร	ระดับคะแนน (ประสิทธิภาพ)			
	1	2	3	4
1. มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร				
2. มีสุนทรียารมณ์				
3. มีโลกทัศน์กว้างไกล				
4. มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ				
5. มีสมรรถภาพและสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ				
6. ใฝ่รู้ความจริงและสามารถคิดอย่างมีเหตุผล				
7. มีคุณธรรมและจริยธรรม				

แบบสอบถามชุดที่ 2 : นิสิต

เลขที่แบบสอบถาม.....

คำชี้แจง

1 แบบสอบถามมี 3 ตอน ขอความกรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน สภาพการจัดการ และ ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในช่วงปี การศึกษา 2534 – 2537 โดยตอบคำถามลงในช่องว่างและแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องระดับคะแนน

(กำหนดค่าคะแนนดังนี้ 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = มาก และ 4 = มากที่สุด)

2. ข้อมูลและความคิดเห็นต่างๆ ของท่านจะไม่ถูกนำมาเปิดเผยเป็นรายบุคคล
3. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่ถูกนำเสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ 1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

ข้อ 2. กำลังศึกษาในชั้นปีที่

☐ ชั้นปีที่ 3 ☐ ชั้นปีที่ 4

ข้อ 3. คณะที่ศึกษา.....

ตอนที่ 2 : สภาพการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในช่วงปีการศึกษา 2534 – 2537 ด้านโครงสร้างหลักสูตร

ข้อ 1. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตและจำนวนรายวิชา

กรุณาระบุระดับความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตและจำนวนรายวิชาของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534)

กลุ่มรายวิชา/จำนวนหน่วยกิต/จำนวนรายวิชา	ระดับคะแนน (ความเหมาะสม)			
	1	2	3	4
จำนวนหน่วยกิต				
1. รายวิชารวมทั้งหลักสูตร (32 – 33 หน่วยกิต)				
2. รายวิชากลุ่มภาษา (10 หน่วยกิต)				
3. รายวิชากลุ่มมนุษยศาสตร์ (6 หน่วยกิต)				
4. รายวิชากลุ่มสังคมศาสตร์ (6 หน่วยกิต)				
5. รายวิชากลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (6-7 หน่วยกิต)				
6. รายวิชากลุ่มพลศึกษา (4 หน่วยกิต)				
จำนวนรายวิชา				
1. รายวิชารวมทั้งหลักสูตร (14 รายวิชา)				
2. รายวิชากลุ่มภาษา (4 รายวิชา)				
3. รายวิชากลุ่มมนุษยศาสตร์ (3 รายวิชา)				
4. รายวิชากลุ่มสังคมศาสตร์ (3 รายวิชา)				
5. รายวิชากลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (2 รายวิชา)				
6. รายวิชากลุ่มพลศึกษา (2 รายวิชา)				

ข้อ 2. ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

กรุณาระบุระดับความสอดคล้องของเนื้อหาสาระของรายวิชาต่างๆ กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

กลุ่มวิชา/รายวิชา	ระดับคะแนน (ความสอดคล้อง)			
	1	2	3	4
กลุ่มภาษา				
1. ทักษะทางภาษา 1 (ทย 101)				
2. ทักษะทางภาษา 2 (ทย 102)				
3. ภาษาอังกฤษ 1 (อก 101)				
4. ภาษาอังกฤษ 2 (อก 102)				
กลุ่มมนุษยศาสตร์				
1. สารนิเทศและการศึกษาค้นคว้า (บร 101)				
2. มนุษย์กับความงาม (มน 101)				
3. มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม (มน 102)				
กลุ่มสังคมศาสตร์				
1. มนุษย์กับอารยธรรม (สศ 101)				
2. มนุษย์กับสังคม (สศ 102)				
3. มนุษย์กับโลกปัจจุบัน (สศ 103)				
กลุ่มวิทยาศาสตร์				
1. คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ (คณ 101) หรือ คอมพิวเตอร์และประมวลผลข้อมูล (คณ 102)				
2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสิ่งแวดล้อม (วท 101)				
3. วิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (วท 102)				
กลุ่มพลศึกษา				
1. การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต (พล 101)				
2. กิจกรรมทางพลศึกษา				

ตอนที่ 3 : ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตร

ข้อ 1. ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรแยกแต่ละกลุ่มรายวิชา

การจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ. 2534) ในช่วงปี การศึกษา 2534 – 2537 มีประสิทธิภาพ (ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่ระบุในหลักสูตร) ในด้านต่างๆ ในระดับใด

คุณลักษณะที่ระบุในหลักสูตร	ระดับคะแนน (ประสิทธิภาพ)			
	1	2	3	4
1. มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร				
2. มีสุนทรียารมณ์				
3. มีโลกทัศน์กว้างไกล				
4. มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ				
5. มีสมรรถภาพและสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ				
6. ใฝ่รู้ความจริงและสามารถคิดอย่างมีเหตุผล				
7. มีคุณธรรมและจริยธรรม				

ข้อ 2. ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรพิจารณาแยกแต่ละรายวิชา

การเรียนรายวิชาต่อไปนี้ ทำให้บัณฑิตมีคุณลักษณะในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ในระดับใด

รายวิชา/คุณลักษณะ	ระดับคะแนน (ประสิทธิภาพ)			
	1	2	3	4
รายวิชา ทย 101 และ ทย 102				
- มีความรู้ และความเข้าใจการสื่อสารด้วยภาษาไทย				
- สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยได้ดี				
รายวิชา อก 101 และ อก 102				
- มีความรู้ และความเข้าใจการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ดี				
- สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ดี				
รายวิชา บร 101				
- มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและค้นคว้าได้ดี				
- สามารถศึกษาและค้นคว้าได้ดี				

ข้อ 2. (ต่อ)

รายวิชา/คุณลักษณะ	ระดับคะแนน (ประสิทธิผล)			
	1	2	3	4
รายวิชา มน 101 - มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสุนทรียารมณ์ - เป็นผู้ที่มีสุนทรียารมณ์				
รายวิชา มน 102 - มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล - เป็นผู้รับรู้ความจริงและคิดอย่างมีเหตุผล - เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม				
รายวิชา สศ 101 - มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมนุษย์และอารยธรรม - เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้างไกล				
รายวิชา สศ 102 - มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม - เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้างไกล				
รายวิชา สศ 103 - มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมนุษย์และโลกปัจจุบัน - เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้างไกล				
รายวิชา คณ 101 - มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน - สามารถสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน				
รายวิชา คพ 101 - มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ - สามารถประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ได้ดี				

ข้อ 2. (ต่อ)

รายวิชา/คุณลักษณะ	ระดับคะแนน (ประสิทธิผล)			
	1	2	3	4
รายวิชา วท 101 - มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อม และตนเองกับเทคโนโลยี - สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีได้ดี				
รายวิชา วท 102 - มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและสังคม - สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและสังคม				
รายวิชา พล 101 และรายวิชาพลศึกษาเลือก - มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างและการรักษาสมารรถภาพและสุขภาพทั้งทางกายและทางใจ - สามารถเสริมสร้างและรักษาสมารรถภาพและสุขภาพทั้งทางกายและทางใจของตนเอง				

ผู้วิจัย

1. รองศาสตราจารย์พิศมัย จารุจิตติพันธ์
สังกัด ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราคม ทีสุกะ
สังกัด ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

